Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!
פּראָלעטאַריער פֿון אַלע לענדער, פֿאַראייניקט זיך!
Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się!
Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ

XII год выданьня
Штодзённая газэта

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў і Савету Народных Камісараў Беларускай С. С. Р.

АЎТОРАК
17 лістапада 1931 г.
№ 265 (3354)

Пад сьцягам барацьбы

за шэсьць умоў т. Сталіна—правесьці перавыбары парторганаў

15 лістапада пачалася справаздачна-перавыбарчая кампанія бюро нізавых парторганаў. Перавыбарчая кампанія ёсьць генэральны агляд таго, як партячэйкі і партарганізацыі перабудавалі сваю работу ў адпаведнасьці з новымі задачамі, якія выцякаюць з сучаснага этапу сацыялістычнага будаўніцтва, як партячэйкі на месцах у сваёй штодзённай прак- [illegible]

[illegible]

кі павінны быць выяўлены прычыны прарыву, павінны быць мабілізаваны шырокія масы рабочых на іх тэрміновую ліквідацыю.

Рашучая барацьба за далейшае ўкараненьне гаспадарчага разьліку, барацьба з абязьлічкай, барацьба за паляпшаньне матар'яльна-бытавых умоў рабочых, далейшая перабудова [illegible]

[illegible]

выкананьне плянаў збожжа, бульбы і іншых відаў загатовак, барацьба з кулацка-месьніцкімі настроямі, барацьба за поўнае выкананьне плянаў сацыялістычнай жывёлагадоўлі, за выкананьне плянаў зяблевага ворыва зьяўляецца цэнтральнымі, стрыжнёвымі пытаньнямі работы вясковых партыйных арганізацый. Іменна сту- [illegible]

[illegible]

ЯПОНА-КІТАЙСКАЯ ВАЙНА

Новыя часьці японскіх войск прыбываюць у Манчжурыю

АКУПАНТЫ НАЗНАЧАЮЦЬ МАНАРХА „УЛАДАЦЬ“ МАНЧЖУРЫЯЙ... ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ЯПОНСКАГА ІМПЭРЫЯЛІЗМУ

Баі на рацэ Ноні працягваецца

ШАНХАЙ, 15. Генэрал Ма паведаміў па тэлеграфу ў Нанкін, што ў часе апошніх баёў у раёне ракі Ноні забіта 500 японскіх салдат, 4 японскіх самалёты зьбіты агнём кітайскіх войск. Паводле паведамленьняў «Чайна Прэс», японскія войскі дарэмна спрабуюць прарвацца ў сваё левае крыло хэйлундзянскіх войск пры дапамозе кавалерыйскіх атак пад прыкрыцьцём жорсткай бамбардыроўкі.

Японскія войскі спрабуюць абкружыць войска Ма і перарваць сродкі сувязі. Ма паведаміў па тэлеграфу, што японская дапамога прыбывае кожную гадзіну.

**

ШАНХАЙ, 14. «Чайна Прэс, паведамляе, што за апошнія два дні з Карэі ў Мукдэн прыбылі новыя японскія часьці, лікам звыш 10 тысяч чалавек.

**

ТОКІЁ, 14. Паводле паведамленьня Сімбун Рэнго з Карэі вылецелі ў Манчжурыю новыя самалёты.

Нарада вайсковых прышла да перакананьня, што трэба ладзіцца на зімоўку

ТОКІЁ, 14. Паводле паведамленьня «Хоці» з Кумамота, 13-га лістапада на нарадзе ваенных уладаў Сіракава (былы камандуючы Квантунскай арміяй, які наведаў Манчжурыю для «вывучэньня стратэгічнага палажэньня») у сваім дакладзе аб паездцы, між іншым, заявіў, што эвакуацыя немагчыма.

Нарада прышла да заключэньня, што «генэрал Ма абвясьціў вайну Японіі». Было адзначана таксама, што стратэгічныя меркаваньні патрабуюць заняцьця Ананьцзы і Цыцыкара з мэтай забясьпечыць японскую армію зімовымі стаянкамі.

Японія зьвергае Лігу нацый...

што ў Манчжурыі не вайна, а „інцыдэнт“, выкліканы „самаабаронай“

БЭРЛІН, 15. Японскі ўрад перадаў генэральнаму сакратару Лігі Нацый новую ноту, у якой выступае супроць таго асьвятленьня, якое дае манчжурскім «інцыдэнтам» кітайскі ўрад. Нота заяўляе, што па думцы японскага ўраду, сакратарыят Лігі нацый садзейнічаў увядзенью ў заблуканьне грамадзкай думкі шляхам распаўсюджваньня няправільных паведамленьняў. Нота яшчэ раз пералічвае «прычыны», якія прымусілі Японію прыняць меры ў сувязі з разбурэньнем мастоў на рацэ Ноні. Японская нота рэзка пратэстуе супроць таго, што Японіі «прыпісваюць садзейнічаньне імкненьням да адасабленьня Манчжурыі» і паўтарае сваё сьцьвярджэньне, што кітайскі ўрад падтрымлівае анты-японскі рух у Кітаі.

Новая кітайская нота нанова зьвяртаецца да падзей у Цзянцзіне 8-га лістапада і адзначае, што Японія ўльтыматыўна пагражала Кітаю і тэтым самым стварыла надзвычайна небясьпечную атмасфэру. Кітайскі ўрад патрабуе ўтварэньня нэўтральнай камісіі, у склад якой павінны ўвайсьці прадстаўнікі разьмешчаных у Цзянцзіне гарнізонаў эўропэйскіх дзяржаў для таго, каб гэтая камісія супроцьдзейнічала зьдзейсьненьню японскіх пагроз.

Аб дапамозе СССР кітайскім генэралам ня можа быць і мовы

Вымушанае прызнаньне буржуазных дыплёматаў

ШАНХАЙ, 14. Карэспандэнт амэрыканскай газэты «Івнінг Пост» паведамляе наступнае: «амэрыканскі консул Хенсон ды іншыя замежныя консулы ў Харбіне ўпэўнены, што генэрал Ма не атрымлівае дапамогі ад СССР і што толькі Цыцыкарскі арсэнал забясьпечвае яго ваенным снаражэньнем. Як паведамляе адзін з замежных консулаў,—кажа далей карэспандэнт,—японскі консул у Цыцыкары таксама адзначае, што генэрал Ма не атрымлівае дапамогі ад савецкага ўраду. Хоць японскі консул у Манчжурыі заяўляе, што сібірскія вагоны-цысцэрны з-пад газы тайна перавозяць ваеннае снаражэньне. Консульскі корпус у Харбіне,—паведамляе карэспандэнт,—думае, што акупацыя Цыцыкара справа толькі будучыні. Па думцы консульскага корпусу, «Харбіну будзе пагражаць нават небясьпека».

Ангельскі аташэ аб правакацыйнай хлусьні японскіх імпэрыялістаў

БЭЙПІН, 15. Як паведамляюць з Харбіну, прыбыўшы туды пасьля паездкі па лініі фронту пад Цыцыкарам ваенны аташэ ангельскага пасольства ў Бэйпіне паведаміў супрацоўніку «Цынбао», што чуткі аб наяўнасьці савецкіх інструктараў у войсках генэрала Ма непраўдзівыя. Аташэ сам аглядаў пазыцыю кітайскіх войск і ня бачыў замежных інструктараў.

**

БЭЙПІН, 15. Газэты паведамляюць, што ў галоўным горадзе раёну Цзіньдао-Луньцзіне японцамі распаўсюджваюцца лістоўкі, у якіх выстаўляюцца патрабаваньні аб адасабленьні раёну Цзіндао ад Кітаю і падпарадкаваньні яго японскай адміністрацыі шляхам далучэньня да Карэі, з якой гэты раён мяжуецца.

**

БЭЙПІН, 15. Кітайская газэта, якая выдаецца ў Харбіне, паведамляе, што японскія ўлады ў Карэі мабілізавалі 5 тысяч карэйцаў, якія накіраваны ў Манчжурыю для заканчэньня пабудовы Гірынь-Хойранскай чыгункі.

„Кітайскі імпэратар“ назначаецца Японіяй на манчжурскі трон

ШАНХАЙ, 15. Паводле паведамленьняў, якія тут ёсьць, былы кітайскі імпэратар 15 лістапада павінен прыбыць у Мукдэн дзе адбудзецца абвяшчэньне яго царом Манчжурыі, пасьля чаго будуць названы імёны міністраў ураду. Розныя эмблемы, сьцягі былой манчжурскай дынастыі ўжо зьявіліся на вуліцах Мукдэну.

Зьверствы балгарскай ахранкі

ВЕНА. Паводле паведамленьня з Сафіі усе арыштаваныя ў сувязі з выкрыцьцём быццам нелегальнай камуністычнай арганізацыі ў Сафійскай паліцэйскай турме падлягаюць жорсткім катаваньням. 5-га лістапада паліцыя распаўсюдзіла чутку, быццам адзін з арыштаваных, рабочы табачнік Качаў, павесіўся ў карцэры. У Сафійскай турме памёр студэнт Неноў.

Дэпутаты рабоча-сялянскага блёку абсьледвалі трупы і канстатавалі, што абодвы палітзьняволеныя былі забіты пасьля доўгіх катаваньняў паліцыяй.

Паліцыя забараніла грамадзкія пахароны Кочава і Ненова. Паліцэйскія агенты адвезьлі а 5 гадзіне раніцы трупы забітых на могілкі і пахавалі іх тайком.

Да япона-кітайскага канфлікту ў Манчжурыі

Учора, 14 лістапада, народны камісар па замежных справах СССР т. М. М. Літвінаў запрасіў японскага пасла п. Хірота і зрабіў яму наступную заяву для перадачы японскаму ўраду.

Заява тав. Літвінава

У заяве, перададзенай вам намесьнікам народнага камісара па замежных справах г. Караханам 29 кастрычніка г. г., Саюзны ўрад ужо адзначыў поўную бяссэнсоўнасьць і маню вымыслаў і чутак, выходзячых з безадказных колаў, чаму-небудзь зацікаўленых пры цяперашнім становішчы ў Манчжурыі ў распаўсюджаньні правакацыйных чутак.

Урад СССР з поўнай яснасьцю заявіў, што ён трымаецца палітыкі строгага неўмяшацельства, вынікаючай з яго традыцыйнай, нязьменнай палітыкі міру, пашаны міжнародных дагавораў, заключаных з Кітаем, і пашаны зьверхных правоў і незалежнасьці іншых дзяржаў.

Саюзны ўрад быў у праве чакаць, што яго зусім ясная і не пакідаючая месца для якіх небудзь сумненьняў ці недагаворанасьці заява, якая, паводле паведамленьня, зробленага Вамі намесьніку народнага камісара па замежных справах г. Карахану, была сустрэнута з задаволеньнем японскім урадам, пакладзе канец правакацыйнай антысавецкай кампаніі і выдумкам аб дапамозе, нібы аказваемай урадам СССР якім-бы то ні было кітайскім войскам у Манчжурыі.

Саюзны ўрад з пачуцьцём надзвычайнага жалю вымушан канстатаваць, што зацікаўленыя японскія колы працягваюць займацца выдумкамі і распаўсюджаньнем праз японскі друк і тэлеграфныя агенцтвы пазбаўленых усякай глебы чутак аб аказаньні СССР дапамогі тым ці іншым кітайскім генэралам.

Аб афіцыйным характары і крыніцы гэтых чутак сьведчыць, між іншым, афіцыйная заява, зробленая 12 лістапада прадстаўніком японскай улады ў Мукдэне, дзе маецца непасрэднае сьцьверджаньне аб перакіданьні з Благавешчанску падмацаваньняў у выглядзе «кітайскіх і карэйскіх камуністаў».

Саюзны ўрад ня можа пакінуць без увагі і той факт, што падобнае-ж меркаваньне было выказана таго-ж 12 лістапада японскім віцэ-консулам у Харбіне г. Накано ў яго гутарцы з кіраўніком генэральнага консульства СССР у Харбіне.

Саюзны ўрад зьвяртае ўвагу японскага ўраду на гэту нядобрасумленную антысавецкую кампанію, сыстэматычна праводзімую некаторымі ваеннымі коламі ў Манчжурыі з мэтай ўскладненьня адносін паміж Японіяй і СССР.

Разам з тым урад СССР лічыць сваячасовым напомніць аб запэўненьнях японскага пасла, зробленых мне ў тым, што інтарэсам СССР ня будзе нанесена страты падзеямі ў Манчжурыі. Аб гэтым я павінен тым больш напомніць, што маецца інфармацыя аб падрыхтоўваемым японскім камандаваньнем перасячэньні КУ чыгункі ў раёне Цыцыкара з паралізаваньнем дзейнасьці дарогі, што нанясе СССР матар'яльныя страты. Саюзны ўрад разьлічвае, што запэўненьні, зробленыя японскім урадам, захоўваюць сваю сілу і ня будуць парушаны.

Кампартыя Польшчы заклікае масы да абароны СССР, да абароны кітайскай рэвалюцыі

У сувязі з падзеямі на Далёкім Ўсходзе, акупацыяй японскім імпэрыялізмам Манчжурыі і сыстэматычнай правакацыяй супроць СССР, камуністычная партыя Польшчы, зьвярнулася да ўсіх працоўных Польшчы, Зах. Беларусі і Зах. Украіны з адозвай, у якой піша:

«Рабочыя, сяляне і салдаты!

Японскі імпэрыялізм захапіў Манчжурыю. Распальваецца новая імпэрыялістычная вайна, якая можа памырыцца накшталт канфлікту сэрбска-аўстрыйскага ў 1914 г. у сусьветную вайну.

Ужо з даўняга часу буржуазія Японіі памыкалася да акупацыі Манчжурыі. Японскай буржуазіі, перш за ўсё, патрэбна было дабіцца перавагі над Паўночна-Манчжурскай чыгункай, якая злучае Уладывасток з цэнтральнымі ваколіцамі пралетарскай дзяржавы. Японскі ўрад націскаў на падначаленага сабе дыктатара паўночнага Кітаю, вядомага ката кітайскай рэвалюцыі Чжан-Сэю-Ляна, каб справакаваць антысавецкую вайну. У 1929 г. Чжан-Сюэ-Лян арыштаваў савецкіх консулаў у Пэкіне і разьбіў адміністрацыю савецкай Паўночна-Манчжурскай чыгункі. Пралетарская дзяржава дала адпор, пераможна адбіла правакацыю кітайскай контррэвалюцыі, якая разьлічвала, перш за ўсё, на дапамогу Амэрыкі. Памятаем тагочасную ганебную ролю 2-га інтэрнацыяналу.

Таварышы! Прыглядзецеся, як рэагуе імпэрыялістычная Ліга народаў на наезд японскага імпэрыялізму на Кітай. Апроч «набожных пажаданьняў», звароту да абодвых ваюючых бакоў, аб спыненьне ваенных дзеяньняў, апроч імгаістых пацыфістычных сказаў нічога ня робіцца. Ліга абвеяна дымам кадзілаў. Махляры 2-га інтэрнацыяналу і Брыяны, Залескія і інш. міністры фашысцкія, даказалі чым была Ліга ў сапраўднасьці—найдалейкім ашуканствам, разьлічаным на ўсыпленьне чуласьці мас, на ўтрыманьне іх ад барацьбы супроць імпэрыялістычных войнаў.

Адна адзіная дзяржава на сьвеце, якая выступіла публічна супроць імпэрыялістычнага нападу японскага імпэрыялізму, у абарону незалежнасьці Кітаю гэта—пралетарская дзяржава—СССР. Адзіная сіла ўнутры Кітаю, якая можа абараніць незалежнасьць Кітаю—гэта герайчная камуністычная партыя Кітаю, якая кіруе вялізарнейшай тэрыторыяй, што знаходзіцца пад уладай кітайскіх саветаў.

Кожны работнік і селянін павінен усьвядоміць сабе, што японскі напад на Манчжурыю, сваім вастрыём накіраваны супроць СССР. Надобна як і ў мінулыя гады, так і цяпер імпэрыялісты імкнуцца да захопу паўночна-манчжурскай савецкай чыгункі, а так сама ўзмацненьня на савецкім беразе Ціхага акіяну.

Кожны работнік і селянін павінен уважліва сачыць за разьвіцьцём падзей. Імпэрыялісты і іх злосны сабака, на заходніх савецкіх граніцах, фашысцкі ўрад Пілсудзкага, захоча скарыстаць вайну японска-кітайскую для рэалізацыі сваіх антысавецкіх інтэрвэнцыйных плянаў.

Камуністычная партыя Польшчы заклікае вас да сходаў, дэманстрацый, палітычных забастовак.

Супроць імпэрыялістычнай вайны, супроць наезду японскага імпэрыялізму на Кітай, супроць імпэрыялістычнай Лігі народаў!

У абарону кітайскай рэвалюцыі!

Супроць падрыхтоўкі польскім фашызмам антысавецкай вайны!

У абарону СССР!

Салдаты і матросы, калі польскі фашызм асьмеліцца справакаваць вайну супроць савецкіх рэспублік, тады зьвярніце сваю зброю супроць афіцэраў, генэралаў, супроць панаваньня капіталізму, тады разам з усімі працоўнымі зьвярнеце вайну імпэрыялістычную ў вайну грамадзянскую, у барацьбу за дыктатуру пралетарыяту, за рабоча-сялянскі ўрад!»

Партыйнае будаўніцтва

Арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў—

АСНОВА РАБОТЫ КАЛГАСНЫХ ПАРТ'ЯЧЭЕК

Пад знакам рашучага зьнішчэньня кулацкай ураўнілаўкі, пад знакам далейшага ўзьняцьця калгаснай вытворчасьці, — правесьці перавыбары бюро калгасных парт'ячэек

Выкарчоўваць з калгасаў

дробна-буржуазную ўраўнілаўку

Асноўным зьвяном калгаснага будаўніцтва на даным этапе зьяўляецца арганізацыйна - гаспадарчае замацаваньня калгасаў. Вакол гэтай асноўнай задачы павінна быць сканцэнтравана ўся ўвага партыйных і савецкіх органаў.

«Умацаваць калгасы—гаворыцца ў адозьве ЦК КП(б)Б—гэта значыць правільна арганізаваць працу, укараніць зьдзельшчыну ва ўсіх відах работы, наладзіць яе дакладны ўлік, ліквідаваць абязьлічку, вытравіць з калгаснай практыкі дробна-буржуазную ўраўнілаўку», вось на што павінен быць зроблен упор у штодзённай рабоце сельпарткомаў і сельсаветаў. «Арганізацыйна-гаспадарчае замацаваньне калгасаў, на даным этапе калгаснага будаўніцтва, зьяўляецца галоўнай рашаючай задачай, практычнае выкананьне якой вызначае новыя посьпехі ў сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі». Гэтыя паказаньні партыі павінны быць пакладзены ў аснову ўсёй работы зямельна-калгасных зьвеньняў.

Аднак, весткі з месц паказваюць, што ў радзе калгасаў на гэты вучасьцы работы ня зьвернута належная ўвага. Так, у калгасе «Сяйбіт» Асьвейскага раёну слаба пастаўлена работа па арганізацыйна-гаспадарчым замацаваньні калгасаў. У выніку чаго, калгас мае рад буйных прарываў ва ўсіх галінах калгаснай вытворчасьці. У гэтым калгасе вучот працы кожнага калгасьніка не вядзецца, рахункавод праводзіць «вучот работы» у наступным парадку: «Прасеня,—цэлы дзень выбірала бульбу, Антось яе вазіў» і так запісваюцца «працадні». Прадукты ў гэтым калгасе разбазарваюць, замест здачы (продажу) іх дзяржаве. Усё гэта атрымалася ў выніку апартуністычнага кіраўніцтва калгасам, з боку партыйнай ячэйкі і праўленьня калгасу.

У калгасе «Новае Жыцьцё», Талачынскага раёну работа па арганізацыйна-гаспадарчым замацаваньні калгасу таксама праводзіцца вельмі дрэнна. Зьдзельшчына ў рабоце гэтага калгасу ня ўведзена, абязьлічка не ліквідавана.

У радзе калгасаў Сеньненскага раёну (Беліцкі, Сідарніцкі сельсаветы) пры разьмеркаваньні фуражу і прадуктаў бралася за аснову колькасьць жывёлы і давалася поўная норма ге-

па, а ня колькасьць і якасьць работы кожнага калгасьніка.

У Будзіцкім, Гарывецкім, Сідарніцкім, Латыгальскім і Навасельскім сельсаветах гэтага-ж раёну, зусім не вядзецца работа ў калгасах па папярэднім разьмеркаваньні калгаснага ўраджаю, па падлічэньні калгасных даходаў.

Усе гэтыя факты гавораць аб тым, што ў гэтых мясцох работа па арганізацыйна - гаспадарчым умацаваньні калгасаў не забясьпечана правільным партыйным кіраўніцтвам. Рад партыйных ячэек, сельпарткомаў, не паставілі гэтую работу як цэнтральную задачу калгаснага будаўніцтва.

Праходзячыя зараз перавыбары бюро партыйных ячэек павінны зрабіць карэнны пералом у гэтай справе. Трэба рашуча пакончыць з апартуністычнай стаўкай на самацёк у кіраўніцтве калгаснай вытворчасьцю. Трэба пераключыць усе сілы на правільную арганізацыю працы ў калгасах, на наладжваньне вучоту і ліквідацыі дробна-буржуазнай ўраўнілаўкі ў разьмеркаваньні калгаснага ўраджаю.

Калгасны ўраджай павінен быць разьмеркаваны толькі па прынцыпе «хто больш і лепш працаваў, той больш і атрымлівае». Партыйныя ячэйкі за гэтую работу адказваюць у першую чаргу.

А. Л.

Аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

(АД 10 ЛІСТАПАДА 1931 г.)

1. Абгаварыўшы артыкул тав. Давідзюка ў газэце «Праўда» ад 28-IX-31 г., бюро ЦК КП(б)Б лічыць правільнай крытыку пастановы ЦК КП(б)Б ад 11 верасьня па пытаньнях калгаснага будаўніцтва па пунктах 3 і 4 гэтай пастановы, якія няясна і няправільна вызначаюць задачу арганізацыйна-гаспадарчага будаўніцтва калгасаў для раёнаў, дасягнуўшых значных посьпехаў у тэмпах калектывізацыі і адстаючых.

2. Лічыць неабходным, у зьмену пастановы бюро ад 11-IX-31 г. унесьці на зацьверджаньне пленуму ЦК КП(б)Б наступны тэкст пастановы:

«На падставе пастановы ЦК УсеКП(б) ад 2-VIII-31 г. аб тэмпах далейшай калектывізацыі і задачах узмацненьня калгасаў, перагледзіць пастанову ліпеньскага пленуму ЦК КП(б)Б у тэй частцы, якая ставіць перад партарганізацыяй задачу—дабіцца вясной 1932 году ахопу 75 проц. сялянскіх гаспадарак і суцэльнай калектывізацыі да канца 1932 г.

У пытаньнях аб тэмпах калектывізацыі і далейшых задачах у калгасным руху кіравацца ўказаньнямі ЦК УсеКП(б), якія ўстанаўляюць, што:

«Мерылам завяршэньня ў асноўным калектывізацыі таго ці іншага раёну ці галіны зьяўляецца неабавязковы ахоп усіх 100 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, з ахопам не менш 75—80 проц. пасеўных плошчаў сялянскіх гаспадарак».

БССР, якая адносіцца па характары сельскай гаспадаркі да раёнаў спажываючай паласы, павінна вызначаць сваю работу ў галіне калгаснага руху, кіруючыся наступнымі ўказаньнямі ЦК УсеКП(б):

«У іншых раёнах СССР, у тым ліку спажываючай паласы, ЦК прапануе весьці работу па калектывізацыі з такім разьлікам, каб у асноўным завяршыць калектывізацыю ў 1932-33 г.

ЦК асабліва перасьцерагае арганізацыі гэтых раёнаў і абласьцей ад пагоні за раздутымі процантамі калектывізацыі.

ЦК прапануе гэтым арганізацыям сканцэнтраваць увагу работнікаў на задачы палепшаньня арганізацыйна-будаўнічай работы калгасаў і ўмацаваньня перш за ўсё ільняных і гародных раёнаў».

3. ЦК падкрэсьлівае, што партыйныя арганізацыі не пераключыліся на вырашэньне па-баявому асноўнай задачы, якая стаіць перад партарганізацыямі ў калгасным будаўніцтве,—гэта на арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў у іх сучаснай арцельнай форме. ЦК прапануе ўсім партыйным арганізацыям паставіць у цэнтры сваёй работы і канкрэтнага апэрацыйнага кіраўніцтва выкананьне гэтай асноўнай задачы».

Азарганізаваць калгас „Новае Жыцьцё“

Калгас «Новае Жыцьцё», Сіманаўскага сельсавету, Талочынскага раёну арганізаваны ў 1930 годзе і ў сучасны момант налічвае больш 70 гаспадарак. Другую бальшавіцкую сяўбу калгас сустрэў падрыхтаваны і правёў яе як належыць. Плян сяўбы быў цалкам выкананы, а па тэхнічных культурах значна перавыканаsuccessfully.

Аднак, праўленьне калгасу на чале з старшынёю Валохіным ня здолела замацаваць гэтыя посьпехі з тым, каб гэтак сама правесьці ўборачную, асеньнюю сяўбу і іншыя кампаніі, каб тэмпы веснавой сяўбы ніколі не здаваць.

Дырэктывы партыі аб арганізацыйна-гаспадарчым замацаваньні калгасаў у жыцьцё не праведзены. Арганізацыя працы, вучот на ў сучасны момант, зусім кепскія. Зьдзельшчына ўведзена толькі на паперы, абязьлічка ў рабоце не ліквідавана. Пытаньнем разгортваньня сярод калгасьнікаў сацспаборніцтва і ўдарніцтва ніхто не займаўся. Усё гэта прывяло калгас да вялікіх прарываў.

Калгасу нададзены жывёлагадоўчы ўхіл, але да гэтага часу жывёлагадоўля ня стала ў цэнтр увагі калгасьнікаў. Стада кароў павінна быць даведзена да 100 галоў, але з-за адсутнасьці кармоў, камплектаваньне зрываецца. Каля 20 га сенажаці засталося ня скошанай. Звыш 33,5 тон сена завезена сапсаваным. Шмат сенажаці стравлена жывёлай і прадана.

Больш 50 га лёну было засеяна ў калгасе, але з прычыны таго, што на сваячасовую апрацоўку і здачу лёну ня была мабілізавана ўвага калгасьнікаў, уборка яго зацягнулася. Падняты лён гніе на полі. Зяблевае ворыва пачата толькі нядаўна, а таму шмат выканана менш чым напалову.

Дырэктывы Калгасцэнтру аб увядзеньні зьдзельшчыны у калгасе праўленьне не правяло ў жыцьцё. Няма сталых норм выпрацоўкі. Праца ўлічваецца «палачкамі».

Якасьць работы зусім нізкая, запіс дзён у працакніжкі праводзіцца адзін раз у месяц. Амаль што ўсе віды работы ацэньваюцца аднолькава.

Пастанова Наркамзему і Калгасцэнтру аб прыкладным разьмеркаваньні даходаў у калгасах, у гэтым калгасе, не распрацавана. Аванс выдаецца не па колькасьці і якасьці выпрацаваных дзён, а па дварох.

Асноўная прычына прарыву заключаецца ў тым, што партячэйка і праўленьне калгасу не мабілізавала вытворчай актыўнасьці большасьці калгасьнікаў на выкананьне і перавыкананьне гаспадарчых плянаў, на барацьбу з клясава-варожымі элемэнтамі.

Талочынскі РК КП(б)Б павінен неадкладна забясьпечыць калгас моцным партыйным кіраўніцтвам, арганізаваць бядняцка-серадняцкія масы калгасьнікаў на сваячасовае выкананьне дырэктыў партыі аб арганізацыйна - гаспадарчым замацаваньні калгасаў, ачысьціўшы калгас ад клясава-варожых элемэнтаў.

Бачыўшы.

Там, дзе правільна вядзецца вучот працы

У калгасе «Новыя Русакі» Гарадзішчанскага сельсавету, Шклоўскага раёну, добра пастаўлены вучот працы. Брыгадзір (палявод) кожны дзень дае весткі букгальтару колькі кожны калгасьнік выпрацаваў у гэты дзень. Таксама кожную дэкаду запісваюцца працадні ў кніжку калгасьніка. У апошні час калгас прыступіў да разьмеркаваньня даходаў паміж калгасьнікаў. Папярэднія авансы выдаваліся калгасьнікам выключна па працаднёх.

Калгас ужо падлічыў усе свае даходы і колькасьць працадзён выпрацаваных калгасьнікамі. Папярэдняе разьмеркаваньне даходаў, калгас праводзіць па прынцыпе «хто больш і лепш працуе, той і больш атрымлівае». Кулацкай ўраўнілаўцы даны рашучы адпор.

П.

СТАРШЫНІ СНК БССР т. ГАЛАДЗЕДУ

На ваша прывітаньне мы адказваем:

Рабоча Сялянская Міліцыя пільна стаіць на варце Кастрычніцкіх заваёў. Народжаная ў вялікім Кастрычніку, не забываючы баявых традыцый грамадзянскай вайны, РС Міліцыя і ў сучасны момант завяршыла сваю рэарганізацыю, як гэтага патрабуюць задачы 3-га рашаючага году, завяршэньня пабудовы фундаманту сацыялістычнай экономікі—пад сталёвым кіраўніцтвам нашай партыі, выконвае па баявому ўскладзеныя на нас задачы.

Мы як сьвядомыя барацьбіты за ленінскую нацпалітыку не забываем аб бязьлітаснай барацьбе з вялікадзяржаўным шавінізмам, як галоўнай небясьпекай на данным этапе, з контррэвалюцыйным нацдэмакратызмам, з антысэмітызмам і шавінізмам іншых колераў.

Нашым лепшым адказам на Ваша прывітаньне будзе 100 проц. выкананьне плянаў баявой і палітычнай падрыхтоўкі, актыўны ўдзел у сацыялістычным будаўніцтве і чоткая ахова сацыялістычных прадпрыемстваў і калгасаў.

Шчыра вітаем Саўнарком БССР.

Няхай жыве камуністычная партыя—правадыр працоўных!

Няхай жыве савецкая ўлада!

Замацаваць вынікі масавага агляду работы саветаў і справаздачнай кампаніі

ШЫРЭЙ РАЗГОРТВАЦЬ САЦСПАБОРНІЦТВА САВЕТАЎ БССР, ЗМАГАЦЦА ЗА ПРАКТЫЧНАЕ АЖЫЦЬЦЯЎЛЕНЬНЕ ПРАГРАМЫ-МІНІМУМУ

Справаздачная кампанія саветаў БССР ужо заканчваецца.

Зараз можна ў парадку папярэдніх вывадаў канстатаваць, што масавы агляд работы саветаў і справаздачная кампанія ў асноўным прайшлі пад кутом погляду перабудовы і значна ажывілі работу цэлага раду саветаў. Агляд і справаздачная кампанія далі магчымасьць пачаць вялікую і адказную работу па разгортваньні сацыялістычнага спаборніцтва паміж саветамі за стварэньне «Чырвонай кнігі». З кожным днём расьце колькасьць под пісаў далучаючыхся да адозвы Мазырскай міжраённай нарады, пашырэецца сацспаборніцтва за перабудову работы органаў пралетарскай дыктатуры—саветаў.

Чарговая задача ўсіх саветаў, якія ўключыліся ў работу па стварэньні «Чырвонай кнігі», заключаецца зараз у тым, каб узяцца па ўдарнаму за выкананьне ўзятых самаабавязацельстваў. Зараз неабходна мабілізаваць вакол гэтай работы самую шырокую пралетарскую грамадзкасьць. Савецкі актыў, рабочыя і сялянскія карэспандэнты павінны змагацца за ператварэньне ў справу абяцаньняў, якія даваліся саветамі.

400 сельскіх саветаў, дзесяткі гарадзкіх саветаў, сэкцый і дэпутацкія групы, пралетарскае студэнцтва і перадавыя групы чырвонаштандарнага настаўніцтва—гэта тая армія савецкага актыву, якая павінна і можа, пад кіраўніцтвам партарганізацыі зрабіць гэта.

Арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў—важнейшая задача

(Агляд рабсялькораўскіх лістоў)

Барацьба за ганаровае месца ў «Чырвонай кнізе сацыялістычных рапартоў саветаў» ператварылася ў шырокую кампанію за карэнную перабудову работы саветаў, за правядзеньне ў жыцьцё дырэктыў партыі і ўраду, за ўцягненьне мас у работу саветаў, за перабудову работы саветаў у адпаведнасьці з новымі задачамі сацыялістычнага будаўніцтва.

Масавы агляд работы саветаў у часе справаздачнай кампаніі праходзіць пад знакам шырачайшай самакрытыкі.

Масавы агляд выяўляе цэлы рад фактаў як дадатнага так і адмоўнага характару ў рабоце сельскіх і гарадзкіх саветаў. Шматлікія допісы рабселькораў, якія рэдакцыя атрымлівае, ўскрываюць асобныя недахопы, якія заслугоўваюць вялікай увагі, якія патрабуюць з усёй бальшавіцкай вострасьцю іх ліквідацыі.

Сталінскі сельсавет, Уваравіцкага раёну не перабудаваў сваёй работы тварам да калгаснага руху — піша адзін з рабселькораў—масавая работа і работа па арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў, адсутнічае. Сельсавет праводзіць яўную «лявацкую» практыку ў сваёй рабоце, даючы цьвёрдае заданьне бядняцка-серадняцкім гаспадаркам.

Аб адсутнасьці работы па арганізацыйным умацаваньні калгасаў пішуць нам таксама з **Дулецкага сельсавету, Бярэзінскага раёну.** У гэтым раёне некаторыя калгасы да гэтага часу не зразумелі важнасьці пераходу калгасаў на зьдзельшчыну.

Не перабудаваў сваёй работы і **Махіраўскі сельсавет, Полацкага раёну.** Адтуль нам пішуць:

«Сельсавет зусім не займаецца такімі важнымі пытаньнямі, як арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасу. У тым-жа сельсавеце праваль вецца сіласаваньне. Ёсьць рад калгасаў, якія не засілавалі ніводнай тоны корму. Ва ўсім сельсавеце толькі калгас **«Зьвязда»** выканаў плян сіласаваньня.

Такія-ж факты паведамляюць нам і са **Старасельля, Талачынскага раёну.**

Аб буйных прарывах у рабоце **Магілеўскага РВК** піша брыгадзір «Савецкая Беларусі».

«Хлебазагатоўкі па раёне праходзяць нездавальняюча. Рабселькораўскі рух і пазавы друк у калгасах не наладжан, ніякай падрыхтоўкі да справаздачнай кампаніі не вядзецца. Уборка бульбы зацягваецца. Аднак РВК. Райком партыі і камсамолу яшчэ не ўзяліся як сьлед за ліквідацыю гэтых прарываў».

Ударная брыгада нашай газэты паведамляе цікавы факт: у **Вансла́ўскім сельсавеце, Капыльскага раёну** ў хутары «Чырвоная Паляна», ніякая работа сярод насельніцтва не праводзіцца. Да гэтага хутара нават не даведзены пляны загатовак і ніякай работы па ўцягненьні бядняцкіх гаспадарак у калгасе, ня маецца. У часе справаздачнай кампаніі і перабудовы работы саветаў па-новаму, на гэты вучастак работы трэба было-б зьвярнуць больш ўвагі.

У гэтым-жа сельсавеце, паведамляе другі селькор, на працягу 5 месяцаў у КСУ не заглядвае старшыня яго, таварыш **Серада.** КСУ мае вялікую запазычанасьць. Сярод беднаты ніякай работы не вядзе.

2. ЯРМОЛЕНКА—старшыня Дутчыцкага сельсавету, Мсьціслаўскага раёну.

Мы падалі факты дрэннай работы, выяўленыя масавым аглядам, але па цэлым радзе сельсаветаў не пачалі нават і самага масавага агляду. У **Карпілаўскім сельсавеце, Лоеўскага раёну** масавы агляд не пачаўся і, наогул, гэты сельсавет не перабудаваў яшчэ сваёй работы па новаму. Сэкцыі пры сельсавеце ня існуюць, работа з беднатой не вядзецца. Зусім нічога дзіўнага, што сельсавет мае вялікія прарывы ва ўсіх гаспадарча-палітычных кампаніях.

Зусім іншы малюнак мы маем там, дзе сельсавет перабудаваў сваю работу.

Скрыгалаўскі сельсавет, Петрыкаўскага раёну заўсёды быў адсталым сельсаветам у выкананьні ўсіх гаспадарча - палітычных кампаній. Аднак зараз дзякуючы правільнаму кіраўніцтву з боку ячэйкі КП(б)Б і адна́ўленьню складу сельсаветаў, работа пачалася па новаму. Сельсавет у тэрмін выконвае пляны па збожжазагатоўках.

Трэба з усёй рашучасьцю ўдарыць па апартуністах, па зрыўшчыках дырэктыў партыі і ўраду, якія не жадаюць перабудаваць работу саветаў, якія не прыступілі да масавага агляду.

У аглядзе ўдзельнічаюць рабселькоры: селькор Р., А Стальны, Мін. Віленскі, Е. Цукерман, Цімох Лявіцкі, Н. Цэх, ударная брыгада «С. Б.»—Л. А. С., Рубашны, Ударнік і Б. Купэрман.

Вышэй узьняць масавую работу Магілеўскага гарсавету

Раўняцца па сэкцыі РСІ

У практыцы **Магілеўскага** гарсавету, масавая работа не зьяўляецца асноўным стрыжнем барацьбы за выкананьне дырэктыў партыі і ўраду, у галіне сацыялістычнага будаўніцтва гораду і палепшаньня культурна-бытавых умоў рабочых.

Пры гарсавеце налічваецца 11 сэкцый, якія ахапляюць значную частку актыву рабочых на існуючых прадпрыемствах гораду, (425 сяброў абраных у склад гарсавету). Апроч гэтага арганізавана 10 дэпутацкіх груп на буйнейшых прадпрыемствах.

Партыйна-камсамольскі склад, усяго гэтага перадавога актыву рабочых, даходзіць прыблізна да 65 проц.

Мяркуючы па такім складзе і колькасьці актыву, можна з упэўненасьцю сказаць, што пры правільнай пастаноўцы работы з боку аргмасавага сэктару, усяго складу **Магілеўскага** гарсавету, тыя задачы, якія ўскладаюцца на саветы партыяй у рэканструкцыйны пэрыяд будуць вырашаны з посьпехам.

Але-ж тыя вынікі работы, некаторых сэкцый, якія мы маем на сёньняшні дзень, яскрава паказваюць нам, нездавальняючы стан масавай работы гарсавету. У працэсе сваёй работы сэкцыя гарсавету ня ставіла сабе, як галоўнай задачай, прыцягненьне шырокіх колаў рабочага актыву ў работу гарсавету. Усю сваю работу яна праводзіла пры слабой сувязі з фабрычна-заводзкімі камітэтамі.

Такая задача, як падрыхтоўка да навучальнага году, ня была ўключана ў плян работы сэкцыі Нарасьветы. Кіраўнікі гэтай сэкцыі нядбайна аднесьліся да такіх пытаньняў, як рамонт і падрыхтоўка навучальных установ, укамплектаваньне іх вучнямі, выяўленьне няпісьменных і малапісьменных і арганізацыі на прадпрыемствах дзённых і вячэрніх школ. Мала зроблена сэкцыяй і ў галіне арганізацыі на прадпрыемствах гурткоў па вывучэньні тэхнікі.

Выкананьне вынесеных пастаноў сэкцыямі не правяраецца, дзякуючы чаму яны часта застаюцца папяровымі. Сэкцыя ня мае ў сваёй рабоце шчыльнай сувязі з гарінспэктурай Нарасьветы.

Сельска-гаспадарчая сэкцыя імкнулася разгарнуць сваю работу. Гэта відаць з таго, што яна за справаздачны пэрыяд правяла 7 паседжаньняў бюро і 3 пленумы. Заслухала 17 справаздач загадчыкаў фэрм прыгараднай гаспадаркі. Але галоўным недахопам яе работы зьяўляецца тое, што сэкцыя ня стала на чале арганізацыі актыўнасьці рабочых мас па разьвіцьці і ўзмацненьні прыгараднай гаспадаркі. Такое пытаньне, як падрыхтоўка да веснавога севу, уборка ўраджаю і сваячасовае забесьпячэньне рабочых прадуктамі гародніны, прайшла па-за ўвагай сэкцыі. Між тым на палёх прыгараднай гаспадаркі ня ўбрана шмат гародніны. Прымаразкі і зіма на носе, а сэкцыя такімі пытаньнямі, як падрыхтоўка падвалаў і скляпоў для хаваньня бульбы не займаецца. Прэзыдыўм гарсавету не дае дастатковага апэрацыйнага кіраўніцтва сельска-гаспадарчых сэкцый, што зрывае пасьпяховую работу па рабочым забесьпячэньні.

Прамысловая сэкцыя ў сваёй рабоце дасягнула значных посьпехаў. Яна сваю работу праводзіла досыць апэрацыйна. **Сэкцыя** правяла 5 пленумаў, 6 паседжаньняў бюро, на якіх заслухала 20 дакладаў дырэктароў асобных прадпрыемстваў. Па ініцыятыве гэтай сэкцыі быў склі́каны аб'яднаны пленум 3-х сэкцый: **прамысловай, фінансавай, бытавой.** На гэтым пленуме былі складзены апэрацыйныя брыгады, якія абсьледвалі 23 прадпрыемствы па лініі выкананьня прамфінпляну і рабочага забесьпячэньня. Асноўным недахопам у рабоце гэтай сэкцыі трэба лічыць тое, што яна недастаткова працавала для пераводу цэхаў і прадпрыемстваў на гаспадарчы разьлік, зьдзельшчыну і слаба вяла барацьбу з ураўнілаўкай. Прамысловая сэкцыя ў сваёй рабоце імкнулася падняць на належную вышыню выкананьне прамфінпляну мясцовай прамысловасьці, але хутка зьніжала тэмпы работы і не даводзіла справы да канца.

Сэкцыя РСІ—адна з прыкладных сэкцый. Яна дабілася плянавасьці ў сваёй рабоце і сваячасова рэагавала ўсе важнейшыя гаспадарча-палітычныя мерапрыемствы партыі і ўраду. За апошні час сэкцыя РСІ зьвяртала асаблівую ўвагу на работу прадпрыемстваў Магілеву, спажыўкаапэрацыі, разьвіцьцё прыгараднай гаспадаркі і зьвярнула асаблівую ўвагу на правядзеньне асеньніх сельска-гаспадарчых работ па калгасным і аднаасобным сэктарах.

Сэкцыя РСІ здолела шляхам мабілізацыі актыву шырока праверыць выкананьне сацдагавароў паміж асобнымі прадпрыемствамі.

* *

Аргмасавая работа Магілеўскага гарсавету ў асноўным яшчэ не перабудавана. Магілеўскаму Гарсавету неабходна прыняць самыя рашучыя меры, каб павярнуць усе сэкцыі і дэпутацкія групы гарадзкога савету тварам да вытворчасьці і калгаснага будаўніцтва.

Масавая работа Магілёўскага гарсавету павінна быць накіравана на ажыцьцяўленьні 6 умоў тав. Сталіна, на ажыцьцяўленьне генэральнай лініі партыі.

М. П. Ганчароў і В. Жуковіч.

Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР

Аб перанясеньні чарговых выбараў у саветы на 1932 год

На падставе пастановы Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу ССР, за 3 лістапада 1931 году, аб перанясеньні чарговых выбараў у саветы на 1932 г. Прэзыдыум ЦВК БССР пастанаўляе:

Перанесьці чарговыя выбары ўсельскія, местачковыя і гарадзкія саветы, і склінаньне раённых зьездаў на 1932 год.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР М. Гіляковіч.

гор. Менск.

Яўрэйскія пагромы ў Польшчы

Павыбіваны шыбы, паломаны дзьверы. На вуліцах валяюцца падушкі, вопратка. Дзеці туляцца да матак, акрываўленыя, ашарпаныя ўцякаюць, шукаюць спакойнага месца, абароны, прытулку...

Групы бандытаў кідаюцца ад памяшканьня да памяшканьня пры маўклівым падтрыманьні паліцыі, часта і пераапранутая сама паліцыя накідаецца на ўбогія хаціны, ламаюць мэблю, зьбіваюць дзяцей, старых.

Крамы ўсе зачынены. Крамы дробных гандляроў-яўрэяў спустошаюцца п'янай бандай хуліганаў-граміл — гэта яўрэйскія пагромы.

Яўрэйскія пагромы — рэч ня новая. Стары царскі ўрад не аднойчы яго ўжываў. Пятлюра, Булак-Балаховіч таксама праславіліся яўрэйскімі пагромамі.

Якую мэту прасьледуе буржуазія, наладжваючы яўрэйскі пагром?

Прынамсі можна адзначыць дзьве галоўныя мэты. Першая,—гэта каб адцягнуць рабочыя масы ад клясавай барацьбы, распаліць нацыянальную рознь, накіраваць іх гнеў у другое рэчышча і, па-другое, каб буржуазны ўрад пад маскай «абаронцы» яўрэяў, мог жорстка расправіцца з рэвалюцыйнымі рабочымі, меў, так сказаць, «маральнае права» ўчыніць пагром у рабочых кварталах.

Што мы цяпер наглядаем ў фашыцкай Польшчы. Фашыцкая Польшча нястрымна коціцца да катастрофы. Крызіс зруйнаваў дашчэнту шырокія масы працоўных. Больш мільёна беспрацоўных, ня лічучы беспрацоўных на вёсцы. Голад, беззямельне, непамерна вялікія падаткі і ніякіх пэрспэктыў на заўтрашні дзень. Наадварот, сам урад вуснамі свайго прэм'ера Прыстара заяўляе, што «яшчэ будзе горш». І працоўныя масы пад кіраўніцтвам пралетарыяту і яго авангарду—камуністычнай партыі Польшчы, становяцца на шлях рэвалюцыйнага выхаду з крызісу, пераходзяць у контр-наступленьне, вядуць рашучую незамірную барацьбу за савецкую Польшчу.

Хваля забастовачнага руху пракацілася па ўсёй Польшчы і, ідзе ўгару, нарастаюць новыя забастоўкі, набліжаецца час рашаючых клясавых боек. Выступленьні рабочых з кожным днём набываюць усё больш масавы характар, большую упартасьць, цьвёрдасьць і рашучасьць. У Варшаве, у Дамброўскім басэйне, у Лодзі, Беластоку, Вільні — скрозь і ўсюды выступаюць беспрацоўныя, патрабуюць хлеба і працы, скрозь і ўсюды дэманструюць рабочыя сваю салідарнасьць, гатоўнасьць да барацьбы з уладай эксплёататараў. Толькі нядаўна, 10 г. м., у Лёдзі 2.000 беспрацоўных будаўнікоў адбівалі паліцэйскую атаку на працягу больш 2-х гадзін. Паліцыя ў ход пусьціла зброю. Рабочыя адбіваліся каменьнямі, павыбівалі вокны ў магістраце, не здаваліся сваіх пазыцый. І толькі падасьпеўшыя новыя атрады коннай паліцыі, і матэрызаванай паліцыі здолелі разагнаць дэманстрантаў, аднак, праз некаторы час рабочыя зьбіраюцца ў новых мясцох...

Фашысцкі ўрад Польшчы ўвёў палявыя суды. Фактычна ўся краіна—пераведзена на стан аблогі. За прыналежнасьць да кампартыі саджаюць на бестэрміновую катаргу, расстрэльваюць. Як сыстэма, ўведзена фізычнае зьнішчэньне рэвалюцыянэраў. Масавыя забойствы, зьдзекі і катаваньні ў дыфэнзыве, павольнае сыстэматычнае забойства палітвязьняў. Але ўсё гэта ня можа прыпыніць, ні на хвіліну ўстрымаць узрастаючую хвалю рэвалюцыйнага руху, ня можа спыніць клясавай барацьбы. На вёсках, як Заходняй Беларусі, Заходняй Украіны, так і ў самой Польшчы ўведзена сыстэма карных экспэдыцый для прыдушэньня рэвалюцыйнага сялянскага руху. Барацьба клясаў мае шмат элемэнтаў грамадзянскай вайны. Расстрэлы, катарга, карныя экспэдыцыі, палявыя суды — усё гэта ўжо недастатковыя сродкі для фашысцкага ўраду для таго, каб прыдушыць рэвалюцыйны рух.

Буржуазія дрыжыць за сваё панаваньне. Яна шукае новых мэтадаў, новых сродкаў. Аднак, у яе арсэнале нічога новага не знаходзіцца. Яна выцягвае тую іржавую зброю, якой крывавы расійскі царызм змагаўся з рэвалюцыйнымі рабочымі, тую крывавую зброю, якой думаў абараніцца ад сваёй пагібелі дэспат Расіі.

Буржуазія арганізавала добра абдуманы, у габінэтах ахранкі, падрыхтаваны плян яўрэйскіх пагромаў. Ролю граміл-бандытаў узяла на сябе шавіністычная фашыцкая моладзь—студэнты. Яны зьявіліся застрэльшчыкамі першых антысавецкіх выступленьняў.

У Варшаве бандыты-студэнты з фашыцкага лягеру зьбівалі яўрэяў-студэнтаў, яўрэяў рабочых. У Вільні грамілы-студэнты па выбівалі ўсе шыбы ў дробных крамах яўрэйскіх гандляроў, зьнішчылі, паламалі ўсё ў яўрэйскіх культурных арганізацыях, у школах, зьбівалі на вуліцах прахожых. Зграя студэнтаў-фашыстаў нападала на сем'і рабочых, зьбіваючы старых, дзяцей і жанчын. Яўрэі, асабліва рабочыя, фарсуюць жыцьцём прайсьці па вуліцы. Яны хаваюцца ў хатах, зачыняюцца, чакаюць кожную хвіліну, што могуць на іх напасьці. Гарады прымаюць жудасны выгляд. Крадучыся прабягаюць праз вуліцы жанчыны-яўрэйкі, каб купіць кавалак хлеба, аглядаюцца, каб не спаткаць бандытаў-студэнтаў. Усе крамы зачынены. На вуліцах пуста.

Грамілы-студэнты выбілі шыбы ў рэдакцыі беларуска - ксяндзоўскай нацыянал-фашыцкай газэты «Крыніца» разгульваюць беспакарана па вуліцах.

Такое-ж становішча і ў іншых гарадох. Паступаюць весткі, што пагромы над яўрэямі адбыліся ў Львове, Прушкове, Пазнані, Саснавіцах, Лодзі і інш. Арганізуюцца і старанна праводзяцца пагромы ў малых мястэчках. «Заходняя культура» ў «дэмакратычнай» Польшчы квітнее. Уваскрошаны часы царскіх пагромаў. Польская буржуазія пры дапамозе яўрэйскай, беларускай, украінскай буржуазіі адзіным фронтам выступае супроць рэвалюцыйнага лягеру, сьвядома распальвае нацыянальную варожасьць, ідучы па старых традыцыях «разделяй и властвуй». Буржуазія імкнецца накіраваць гнеў рабочых усіх нацыянальнасьцяў на шлях нацыянальнай варожасьці, нацыянальнай барацьбы.

З якой мэтай быў арганізаваны яўрэйскі пагром у Польшчы? На гэта дае адказ афіцыйнае паведамленьне нарады Віленскага ваяводы: **«Камуністычныя баявікі пачалі страляць. На шчасьце, аднак, ніводнага не забілі». «Да ўнівэрсытэцкага будынку цягнуліся яўрэйскія баявікі з элемэнтамі літоўска-камуністычнымі»...**

Гэта паведамленьне цалкам і да канца, як нельга лепш, раскрывае пляны натхніцеляў і арганізатараў яўрэйскіх пагромаў. Справа ў тым, што ўплыў камуністычнай партыі Польшчы, Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны расьце з кожным днём, што ня гледзячы на вельмі жорсткі тэрор, рады камунізму мацнеюць, пад сьцяг рэвалюцыі становяцца ўсё новыя і новыя мільёны працоўных. І фашыцкаму ўраду трэба разьбіць чаго-б гэта не каштавала гэты адзіны клясавы фронт усіх нацыянальнасьцей, які змагацца не на жыцьцё, а на сьмерць супроць фашысцкай дыктатуры, за дыктатуру пралетарыяту. І зусім зразумела, што арганізуючы яўрэйскія пагромы, буржуазія будзе старацца перанесьці іх у рабочыя цэнтры, будзе прыкладаць усе сілы да таго, каб проціпаставіць рабочага-яўрэя рабочаму—паляку, беларуса — ўкраінцу і г. д.

Зусім не выпадкова, у афіцыйным паведамленьні Віленскага ваяводы падкрэсьліваецца ўдзел камуністаў. Гэта значыць, што паліцыя выступіць у якасьці «абаронцы» яўрэяў і наладзіць крывавую расправу над рабочымі, западозранымі ў камунізьме, г. зн., што рабочыя раёны будуць разгромлены, сотні рабочых будуць забіты, паранены.

Характэрна расстаноўка клясавых сіл, якая цяпер асабліва рэзка выявілася. На баку пагромшчыкаў — увесь буржуазна - фашыцкі лягер, уключаючы ППС і нават бундаўцаў. Іх дэмагагічная балбатня зьяўляецца ні чым іншым, як прыкрыцьцем крывавых спраў граміл.

Супроць пагромаў выступае ўвесь рэвалюцыйны лягер на чале з камуністычнай партыяй Польшчы. Кампартыя Польшчы з глыбокага падпольля мабілізуе і арганізуе масы на рашучую клясавую барацьбу з буржуазіяй, актыўна змагаецца супроць усякага шавінізму, актыўна змагаецца з арганізатарамі і натхніцелямі яўрэйскіх пагромаў. Кампартыя тлумачыць працоўным масам, што іх ворагі гэта эксплёататары незалежна ад іх нацыянальнай прыналежнасьці, што іх прыяцелі і саюзьнікі — гэта прыгнечаныя і эксплёатуемыя, ці то яўрэі, беларусы, украінцы, палякі, усіх іх яднае адзіная клясавая прыналежнасьць. Уплыў камуністычнай партыі і праведзеная ёй вялізарнейшая работа абцяжарваюць правядзеньне буржуазіяй пагромных спраў. Рабочая кляса Польшчы не паддаецца і не паддасца на правакацыю фашызму. Яна выступае супроць граміл, за адзіны клясавы фронт эксплёатуемых.

Антысэміцкія пагромы разгараюцца. Шавіністычнае студэнцтва наладжвае вулічныя дэманстрацыі, зьвяртаецца з адозвамі да «палякаў», стараецца ўцягнуць адсталыя элемэнты, скарыстаць іх у сваіх крывавых мэтах. У Вільні фашыцкая, антысэміцкая дэманстрацыя закончылася пабоямі працоўных яўрэяў, прычым адзін забіты і 43 цяжка паранены, каля 100 чалавек арыштавана. Але фашыцкім грамілам не ўдалося ўцягнуць у сваю крывавую работу рабочых-палякаў і беларусаў. На фабрыках і заводах рабочыя ўсіх нацыянальнасьцяй аднадушна выступаюць з рашучым пратэстам супроць наладжаных буржуазіяй яўрэйскіх пагромаў. Крывавыя каты аблічацца. Ім ня ўдасца разьбіць клясавы фронт. Не нацыянальная варожасьць, а клясавая барацьба—гэткі лёзунг працоўных мас Польшчы і яны не дадуць сябе зьвесьці з гэтага шляху.

Крывавых спраў майстры, натхніцелі і арганізатары пагромаў атрымаюць заслужаную плату. Рабочая кляса ўсіх нацыянальнасьцяй Польшчы яшчэ цясьней згуртуецца вакол слаўнай загартаванай у баёх камуністычнай партыі Польшчы, зьмяце ўладу эксплёататараў, зьнішчыць буржуазных натхніцеляў пагромаў і раз назаўсёды ўстановіць брацтва паміж працоўнымі ўсіх нацыянальнасьцей, дзе ня будзе ніякага нацыянальнага прыгнечаньня. Толькі дыктатура пралетарыяту, толькі савецкая ўлада гарантуе поўную свабоду для ўсіх нацыянальнасьцей. Пад гэтым сьцягам рабочая кляса Польшчы змагаецца і пераможа.

Гак.

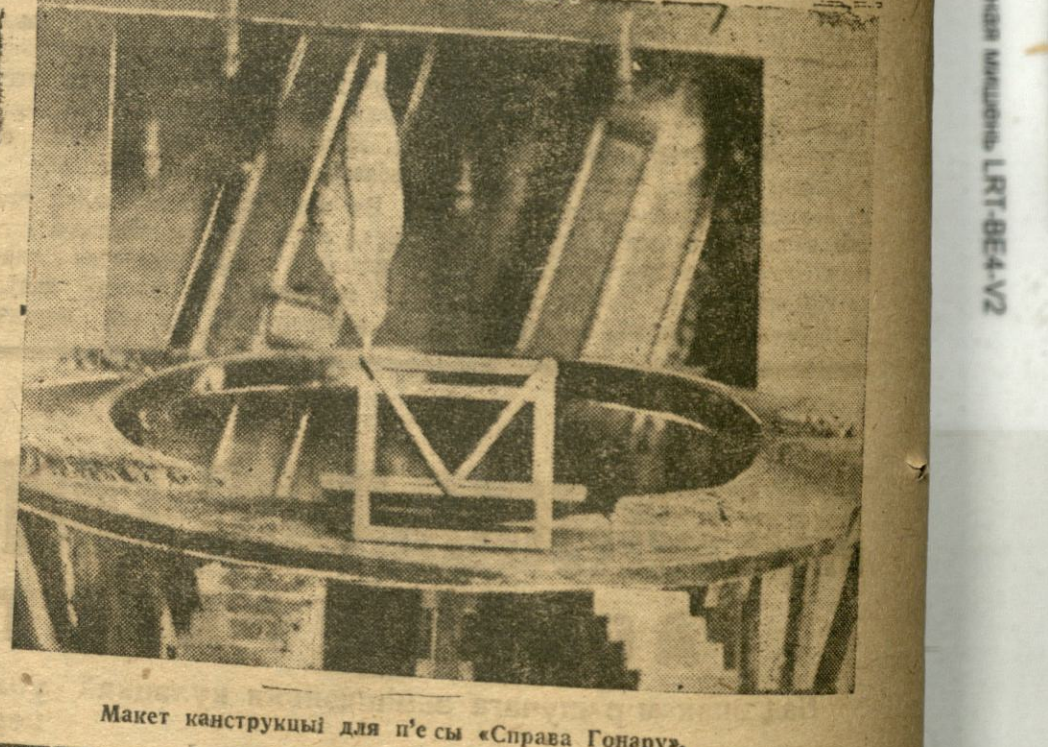

Макет канструкцыі для п'есы «Справа Гонару».

Ключ да перамогі

(Да пытаньня аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаваньні калгасаў)

I

Бліскучыя перамогі атрымала за апошнія гады наша партыя ў барацьбе за сацыялістычную рэканструкцыю сельскае гаспадаркі. Каля ⅔ сялянскіх гаспадарак СССР аб'яднаны ў калгасах, у галоўных збожжавых раёнах у асноўным вырашана задача суцэльнай калектывізацыі і ліквідацыі на яе аснове кулацтва як клясы. Сацыялізм у нашай краіне заваяваў новую шырачэзную матар'яльную і сацыяльную базу: калгаснае сялянства—гэта сапраўдная і сталая апора партыі і савецкай улады на вёсцы—зрабілася цэнтральнай фігурай у земляробстве, асноўным і галоўным вытворцай збожжа і важнейшай сельска-гаспадарчай тэхнічнай сыравіны.

З гэтых новых умоў выцякае **задача арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў як асноўная і галоўная задача калгаснага руху на даным этапе.** У сваёй вядомай пастанове ад 2 жніўня ЦК УсеКП(б) катэгарычна папярэджае супроць пагоні за раздутымі лічбамі калектывізацыі, у цэнтры работы ўсёй партыі ставіць праблему арганізацыі працы, пастаноўкі справы вучоту, правядзеньня зьдзельшчыны, барацьбы за якасьць работы, за арганізацыю высокатаварных калгасных фэрмаў, за стварэньне калгасных кадраў.

Толькі апартуніст можа думаць, што гэтай пастановай ЦК УсеКП(б) зьнімаецца барацьба за далейшае ўцягненьне бядняцка-серадняцкага сялянства ў калгасы. Яўным правым апартунізмам было-б супроцьстаўляць барацьбу за арганізацыйна гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў барацьбе за далейшы рост калгаснага руху. Толькі правыя апартуністы, якія ня ўмеюць разабрацца ў канкрэтнай гістарычнай абстаноўцы, якія ня здольны ўлічыць новых эканамічных і палітычных зрухаў, што адбыліся ў нашай краіне, новай расстаноўкі клясавых сіл, што склалася ў выніку сусьветна-гістарычных перамог, атрыманых пралетарыятам і працоўнымі Савецкага саюзу пад кіраўніцтвам партыі на франтох індустрыялізацыі і калектывізацыі,—могуць так ставіць пытаньне. Трэба зразумець, што іменна ў выніку і на базе ўсё большага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў будзе ісьці далей працэс суцэльнай калектывізацыі, будзе ісьці далейшае ператварэньне калгасьніка—учарайшага аднаасобніка—з дробнага ўласьніка ў тружаньніка сацыялістычнага грамадзтва. Новы этап калгаснага руху, у які мы ўступілі, і заключаецца ў тым, што пытаньні калгаснай гаспадаркі, калгаснай вытворчасьці зрабіліся галоўнымі, высунуліся на першы плян.

Бягучы год быў годам, на працягу якога пралетарыят значна тэхнічна пераўзброіў сваю апору—калгаснае сялянства. У трэцім рашаючым годзе пяцігодкі калгаснае сялянства атрымала 1040 новых МТС, магутных фарпостаў разгорнутага сацыялістычнага наступленьня на апошні аплот капіталізму ў нашай краіне—кулацтва. На дзесяткі мільёнаў рублёў складаных с-г. машын было кінута ў калгасы. Усё гэта не магло не адбіцца на росьце калгаснай вытворчасьці. Калі нават простае складаньне сялянскага інвэнтара дало вялізарнейшы эфэкт, дык лёгка можа сабе ўявіць значэньне ўкараненьня ў сельскую гаспадарку больш сотні тысяч трактароў і вялізарнай колькасьці складаных с-г. машын. У пастановах чэрвеньскага пленуму ЦК УсеКП(б) падаюцца надзвычайна цікавыя лічбы, якія паказваюць эфэктыўнасьць аграмаджанай працы. Засевы на калгаснага каня амаль у тры разы перавысілі засевы на аднаго каня аднаасобніка, засевы на двор у калгасе у два—тры разы перавысілі, засевы на двор аднаасобніка», гэта—лічбы калгасных перамог, гэта—той магніт, які прыцягвае—і ня можа ня прыцягваць—да калгасаў сымпатыі і спачуваньня мільёнаў бядняцка-серадняцкіх гаспадарак, які прыводзіць новыя мільёны ўчарайшых аднаасобнікаў у калгасы, які ў галоўных збожжавых раёнах адыграў буйнейшую ролю ў завяршэньні ў асноўным суцэльнай калектывізацыі і ліквідацыі на яе аснове кулацтва як клясы. Недарма, барацьба кулацтва супроць калгаснага руху на даным этапе ў асноўным зводзіцца да шматлікіх манэўраў узарваць калгасы з сярэдзіны, падарваць працэс арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў, падарваць калгасную вытворчасьць, распаліць спажывецкія настроі, дробна-буржуазную стыхію ў калгасах, супроцьпаставіць інтарэсы калгасу і калгасьніка інтарэсам пралетарскай дзяржавы.

Але гаворачы аб буйнейшых перамогах калгаснага будаўніцтва, нельга забывацца на тое, што «у арцелі не **завяршаецца, а толькі пачынаецца справа** стварэньня новай грамадзкай дысцыпліны, справа навучаньня сялян сацыялістычнаму будаўніцтву. У калгасах сяляне канчаткова выжываць дробна-уласьніцкую псыхалёгію, імкненьні да прыватна-гаспадарчага накапленьня, атрыманыя ў спадчыну ад пакаленьняў дробных прыватных уласьнікаў, толькі ў выніку гадоў упартай работы над падвядзеньнем пад калгасы базы буйной мэханізаванай гаспадаркі, упартай работы над стварэньнем кадраў з асяродзьдзя калгасьнікаў і культурнага ўздыму ўсёй калгаснай масы». (З паст. XVI зьезду УсеКП(б). Цяжар дробна-уласьніцкай псыхалёгіі; «сіла звычак мільёнаў—самая страшная сіла» (Ленін) яшчэ ў вялізарнай ступені ўплывае тут. Праўда, калгасьнік перастае, бачыць у вёсцы сваю мачаху, а ў горадзе бачыць не свайго ворага, а свайго правадыра і кіраўніка, праўда, самы факт уступленьня ў калгас і, значыцца, добраахвотнага адмаўленьня ад прыватнай уласнасьці на асноўныя сродкі вытворчасьці і згоды на ўдзел у выніках працы на аснове грамадзкага разьмеркаваньня прадуктаў па колькасьці і якасьці затрачанай працы—усё гэта факты вялізарнейшага рэвалюцыйнага значэньня. Але гэта ні ў якім разе не азначае, што ўчарайшы аднаасобнік сёньня прыходзіць у калгас «гатовым сацыялістам». Справа яго ператварэньня—вялікая складаная справа над ажыцьцяўленьнем якой прыдзецца працаваць рад гадоў. Прычым паскарэньне працэсу гэтай перароблкі ў вялізарнай ступені залежыць ад тэмпаў арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў, ва ўсякім выпадку шчыльнейшым чынам зьвязана з арганізацыйна-гаспадарчым ўмацаваньнем калгасаў.

Гаворачы аб буйнейшых перамогах калгаснага будаўніцтва, нельга ў той-жа час забывацца, і аб такіх недахопах, як: нявысокія ўраджаі, дрэнная арганізацыя працы, слабая працдысцыпліна, ураўнілаўка і абязьлічка... Усе гэтыя недахопы калгаснай вытворчасьці неабходна перамагчы. Ключ да перамогі—у нашых руках: гэта—6 сталінскіх умоў.

Ураўнілаўка—найзласьнейшы вораг калгаснай вытворчасьці. Ураўнілаўка—козыр кулацтва ў барацьбе супроць калгасаў. Ураўнілаўка—гэта адбітак дробна-буржуазных тэндэнцый і перажыткаў у калгасах.

Ураўнілаўка зьніжае зацікаўленасьць кожнага калгасьніка ў падвышэньні прадукцыйнасьці сваёй працы. Ураўнілаўка б'е па працоўнай дысцыпліне, зьніжае выхады калгасьнікаў на працу. На ўборачнай кампаніі многія калгасы горка расплачваліся за ўраўнілаўку.

Ці можна перамагчы ўраўнілаўку? Ня толькі можна, але і трэба. Той факт, што лёзунг «хто больш і лепш працуе, той больш і атрымлівае» быў горача падтрыманы шырокімі масамі калгаснага сялянства, красамоўна сьведчыць аб вялізарнейшых нашых магчымасьцях у гэтай галіне. І ўсё-ж, ня гледзячы на гэта, мы зараз, калі калгасы ўступілі ў паласу масавага разьмеркаваньня ўраджаю і даходаў, сустракаемся са шматлікімі фактамі скрыўленьне зусім выразных партыйных дырэктыў. Іменна ва разьмеркаваньні ўраджаеў і даходаў з асаблівай сілай даюць аб сябе ведаць дробна-буржуазныя тэндэнцыі, якім, як гаворыць практыка, ня ўсюды мясцовыя партыйныя арганізацыі здолелі даць бязьлітасны адпор.

А што значыць ня здолець даць адпор дробна-буржуазным тэндэнцыям у разьмеркаваньні калгасных даходаў і ўраджаю? Гэта значыць, ня здолець даць адпор, ня здолець нанесьці бязьлітаснага ўдару на гэтым вучастку па кулацтву, гэта значыць спаўзьці на пазыцыі правага апартунізму. Бо трэба-ж зразумець, што прынцып ураўнальнага разьмеркаваньня ўраджаю і даходаў, па-першае, зводзіць на-нет працоўны прынцып, ламае аўтарытэт **працадня,** зьніжае да нуля рэальнае значэньне працадню як вымерніка тэй колькасьці матар'яльнага дабра, якое калгасьнік павінен атрымаць за сваю працу ў выніку гаспадараваньня калгасу.

Па-другое, ураўнальны прынцып разьмеркаваньня ўраджаю і даходаў скарыстоўваецца кулаком як спосаб распаліць спажывецкія настроі, тэндэнцыі «урваць па-больш сабе, схаваць па-больш ад дзяржавы».

Ураўнілаўка—буйнейшы тормаз на шляху стварэньня «новай грамадзкай дысцыпліны». Ураўнілаўка, ліквідуючы асабістую зацікаўленасьць калгасьніка ў выніках сваёй працы і працы ўсяго калгасу ў цэлым, зьяўляецца тэй глебай, на якой яркімі кветкамі у асяродзьдзі адсталых пластоў, учарайшых дробных уласьнікаў, раскітаюць дробна-буржуазныя тэндэнцыі—разглядаць калгасную, аграмаджаную вытворчасьць, як нешта чужое. Яна-ж (ураўнілаўка) не дае магчымасьці паставіць працу кожнага калгасьніка пад вучот і кантроль усяго калгасу. Каротка кажучы, ураўнілаўка зьяўляецца тэй базай, якая жывіць дробна-буржуазную стыхію, бо іменна дробная буржуазія «баіцца дысцыпліны, арганізацыі, вучоту і кантролю, як чорт ладану».

Вось чаму нельга сур'ёзна гаварыць аб арганізацыйна-гаспадарчым ўмацаваньні калгасаў без ліквідацыі ў першую чаргу ўраўнілаўкі. Нельга і марыць аб стварэньні новай дысцыпліны працы ў калгасах пры ўраўнілаўцы.

Трэба з карэньнем выкарчаваць ураўнілаўку ў калгасах, укараніць сапраўдную зьдзельшчыну і чоткі вучот працы. Гэта—баявая і неадкладная задача, над вырашэньнем якой трэба ўпарта, настойліва і сыстэматычна працаваць, абапіраючыся на гаспадарчую ініцыятыву і самадзейнасьць перадавых калгасьнікаў.

Абязьлічка—другі вораг калгаснага руху. Абязьлічка—родная сястра ўраўнілаўкі. Калі ў выніку ўраўнальнага прынцыпу разьмеркаваньня калгасных даходаў і ўраджаю, калгасьнік перастае быць зацікаўленым у падвышэньні прадукцыйнасьці сваёй працы і г. д., тады буйна квітнее абязьлічка. Яе тады можна выявіць у злачынным негаспадарчым абыходжаньні з жывым і мёртвым інвэнтаром. Яе можна выявіць у непраходным брудзе скотных двароў. Гэта яна, абязьлічка, крычыць поўным голасам зводкамі аб ганебна малых удоях, аб злачынна высокім процанце адыходу маладняка ў МТКФ і СТКФ. Гэта яна, ураўнілаўка, напамінае аб сябе агрэхамі на палёх, малымі ўраджаямі, нізкай якасьцю прадукцыі.

Зайдзеце ў любую калгасную стайню—і калі там брудна, калі коні не напоены і не накормлены, калі да пачатку сяўбы або ў канцы ўборкі праз скуру сьвецяцца рэбры—ведайце: тут пануе абязьлічка, тут пануе дробнабуржуазная стыхія, тут калгасныя канюхі разглядаюць коняй, як чужое дабро, а сваю работу, як работу на нейкага «гаспадара».

Зайдзеце ў любы калгасны склад с-г. машын і, калі вы ўбачыце там, як іржа есьць машыны, як валяюцца кінутыя абы куды плугі, бароны, сеялкі, і г. д.—ведайце: тут абязьлічана праца і абязьлічана адказнасьць, тут не пачата работа па стварэньні новай грамадзкай дысцыпліны.

Трэба сказаць проста: вялікімі посьпехамі ў барацьбе з абязьлічкай, у барацьбе за правільную арганізацыю працы мы пахваліцца ня можам. Аб гэтым красамоўна сьведчыць ход асеньніх палявых работ,—зяблівае ворыва, якое недапушчальна зацягнулася, слабыя тэмпы ўборкі бульбы, першапачатковай апрацоўкі лёну, канапель і г. д. і г. д.

У радзе месц абязьлічка ліквідавана фармальна. У радзе месц абязьлічка «ліквідавана» па ўказцы кулацтва: скажам, прымацавалі коняй да іх ранейшых гаспадароў, або стварылі брыгады па-сямейных адзнаках і прымацавалі іх да іх ранейшых палосак. Па ўсіх гэтых спробах кулацтва скарыстаць наш рэвалюцыйны лёзунг для барацьбы супроць нас, супроць калгаснага руху трэба нанесьці руйнуючы, бязьлітасны ўдар.

У барацьбе з абязьлічкай трэба здолець ухапіцца за рашаючае зьвяно. Гэтым зьвяном зьяўляецца стварэньне **моцных вытворчых брыгад у калгасах,** якія былі-б цалкам укамплектаваны людзьмі і інвэнтаром, прымацаваны да пэўнага зямельнага участку (калі гутарка ідзе аб палявой або гароднай брыгадзе) на працягу пэўнага закончанага пэрыяду сельска-гаспадарчай вытворчасьці. На прыклад, мы адводзім брыгадзе вучастак у полі і гаворым ёй: ты вывезеш сюды ўгнаеньне, узарэш, насееш, забарануеш, выпалеш і ўбярэш. Або мы гаворым брыгадзе: вось табе гэткая колькасьць гэткіх сьвіней—абслугоўвай іх.

Што дасягаецца стварэньнем такіх брыгад? Ліквідуецца цякучасьць брыгад, ва ўсякім выпадку ліквідуецца цякучасьць асноўнага нязьменнага ядра брыгады. Мы забясьпечваем лепшы кантроль і вучот працы. Мы гарантуем лепшую якасьць работы. Мы ліквідуем абязьлічку ад пачатку да канца—ня толькі ў адносінах жывога і мёртвага інвэнтара, але таксама і ў адносінах зямлі. Апошняе асабліва важна. Да гэтага часу ў многіх калгасах зямельныя вучасткі на працягу ўсіх палявых работ былі абязьлічаны: сёньня працуюць на гэтым вучастку адны людзі, заўтра другія, якія ня ведаюць асаблівасьцяй глебы і г. д. Прымацаваньне цьвёрдых брыгад да пэўных зямельных вучасткаў на закончаны пэрыяд с-г. работ бязумоўна забясьпечыць лепшую якасьць апрацоўкі зямлі і адыграе вялізарнейшую ролю ў падвышэньні ўраджаеў і якасьці прадукцыі. Стварэньнем такіх брыгад мы ўстанаўляем непасрэдную матар'яльную адказнасьць і зацікаўленасьць у хуткасьці і якасьці выкананьня заданьняў.

Толькі такая сыстэма брыгаднай работы забясьпечвае посьпех. Сапраўды, ці можна гаварыць сур'ёзна аб ліквідацыі абязьлічкі, калі брыгады складаюцца штодня на-нова—раніцой перад работай, або ўвечары пры распрацоўцы нараду на заўтра? Ці можна гаварыць аб брыгадных мэтадах работы, калі сёньня ў брыгадзе адны людзі, а заўтра другія, калі сёньня брыгада працуе ў адным месцы, а заўтра ў другім?

Але ствараючы моцныя вытворчыя брыгады ў калгасах, нельга забывацца на неабходнасьць весьці ў самой брыгадзе вучот колькасьці і якасьці працы кожнага калгасьніка ў паасобку. Без гэтага ў нас зноў атрымаецца ўжо ўнутры самой брыгады ўраўнілаўка, а гэта—верны сродак разлажыць брыгаду, гэтае асноўнае зьвяно калгаснай вытворчасьці.

* *

Такім чынам, барацьбу за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаваньне калгасаў трэба пачынаць іменна з укараненьня зьдзельшчыны, ліквідацыі ўраўнілаўкі і абязьлічкі. Гэта—рашаючыя зьвеньні. Ухопімся за гэтыя зьвеньні моцна і чэпка—значыць, вырвем увесь ланцуг задач арганізацыйна-гаспадарчага ўмацаваньня калгасаў і ўзьнімем на вышэйшую ступень калгасную вытворчасьць.

С. Праўда.

ТУТ ПАТРЭБНА РУКА ПРАКУРОРА

Няздольнасьць апарату Беллеспрому па-баявому кіраваць адной з важнейшых галін нашай прамысловасьці—лясной гаспадаркі, стварылі рад прарываў на лясным фронце. Страты па аднаму толькі транспарту налічваюць мільёны рублёў

На чале Беллеспрому павінны стаяць людзі, здольныя кіраваць залатым фондам краіны

ДАЦЬ ПОЎНЫ ХОД НОВАЙ КАНСТРУКЦЫІ СТАНДАРТНЫХ ДАМОЎ СЫСТЭМЫ „ІК-а“

Апарат Беллеспрому

не перабудаваў сваёй работы згодна дырэктыў партыі і ўраду

Ліквідацыя прарываў у лесазагатоўках і забесьпячэньні гарадоў апалам аб якіх штодзенна сыгналізуе друк, у значнай ступені залежыць і ад работы самага цэнтральнага апарату (Лесбелу). На колькі апошні будзе ажыцьцяўляць канкрэтнае апэрацыйнае кіраўніцтва, настолькі раёны могуць па баявому пераключыцца на новыя мэтады работы—выканаць пастановы ЦК КП(б)Б і СНК БССР.

Апарат Лесбелу—працуе недапушчальна дрэнна. Праведзеная рэарганізацыя былога трэста Лесбелу ў Беллеспром з памежным існаваньнем двух трэстаў (Лесбелу і Белдрэва); цяжка адбілася на апэрацыйнай рабоце.

Рэарганізацыя праходзіла на хаду і ў часе разгортваньня загатоўчай кампаніі (другая палова верасьня) 4-га рашаючага квартала. Гэта бязумоўна адыграла сваю ролю. Малады і не аформлены апарат кіруючага цэнтру, пры слабай дапамозе аб'яднаньня—куды здышлі лепшыя працаўнікі—адразу акунуўся ў бурную работу. Раз'узбуйненьне леспрамгасаў з 34 да 58, перадача апошнім, цалкам, вядзеньне ўсёй лясной гаспадаркі, патрабавала вялізарнай колькасьці новых супрацоўнікаў і перабудовы нанава ўсёй работы. Але час ня чакае. І малады гаспадарчы апарат уступае ў кіраўніцтва.

Ні ў якім разе нельга апраўдаць тэй абязьлічкі, безадказнасьці, адсутнасьці праверкі выкананьня, бюракратызму і валакіты—якая мае вялізарнейшае месца ў рабоце апарату Лесбелу.

Трэст апарату Беллесдрэва налічвае штату 150 чал. большая частка сядзіць і толькі піша... Пішуць сэктары, групы, асобныя выканаўцы. Цыркуляры, лісты, прапановы мэтэорам лятуць з пад пяра. Леспрамгасы, куды цэлымі пачкамі пападаюць гэтыя зачастую непатрэбныя паперы, падшываюць іх да справы.

Такое становішча стварылася дзякуючы безадказнасьці месц, адсутнасьці праверкі выкананьня і наяўнасьці паралелізму ў рабоце сэктароў цэнтральнага апарату. Па адным і тым-жа пытаньні пішуць адначасова некалькі сэктароў. Скажам, аб забесьпячэньні спэцвопраткай піша сэктар снабжэньня і сэктар кадраў, па арганізацыі працы піша сэктар эксплёатацыі і сэктар кадраў, зьвесткі патрабуюцца статыстычным сэктарам і іншымі сэктарамі.

Яшчэ ў канцы жніўня 4-ы леспрамгасы прасілі выслаць ім лепшыя экзэмпляры перадрукованай пастановы СНК СССР аб мерапрыёмствах па палепшаньні экспарту. Гэтыя паперы праляжалі без адказу да лістапада месяца. Цыркуляр Галоўлеспрома аб арганізацыі справаздачнасьці, праляжаў у Лесбеле 1½ месяца і быў нерададзены месцам толькі пасьля запытаньня апошнімі Галоўлеспрома. Краснапольскі леспрамгас у пяты раз просіць выслаць копіі дагавароў з Гомельскімі заводамі, якім леспрамгас павінен здаваць лесапрадукцыю і не атрымлівае адказу. Падача тэлеграмы з паказаньнем адказнае асобы за экспарт, Галоўлеспрому затрымліваецца на 17 дзён пасьля рэзалюцыі кіраўніка.

Глускі леспрамгас у шосты раз запытвае становішча дасланага рахунку на здадзеную леспрадукцыю і не атрымлівае адказу, патражае справу перадаць пракурору. Пракурору скардзіцца на архібюракратычную работу свайго кіруючага цэнтру. Вось да чага дайшло.

Безадказнасьць усугубляецца яшчэ і тым, што да гэтага часу нідзе не зафіксаваны правы і абавязкі кожнага выканаўца. Няўпарадкаванасьць сэктароў і абязьлічка, вызываюць лішнюю нэрвовасьць і непаразуменьні сярод супрацоўнікаў. Напрыклад: складаньне каштарысу на апал і зьсьвятленьне леспрамгасаў даручаецца сэктару лясной гаспадаркі—пры наяўнасьці фінансавага сэктару; пад маркай эканамічнага абаснаваньня мэтазгоднасьці, праэкт пабудовы дэкавільні (жалеза-конпай дарогі) даецца таксама на вытвараньне сэктару лясной гаспадаркі—пры наяўнасьці сэктару мэханізацыі і г. д.

Усё гэта гаворыць за тое, што ў работу апарату патрэбна ўнесьці карэнныя зьмены.

[illegible]цтва трэсту зараз занялося пытаньнем. Ужо арганізавана

Ударнік заводу «ДА» т. РЫЎКІН

група кантролю выкананьня, праведзены дзьве нарады з адказнымі выканаўцамі выключна па пытаньнях палепшаньня работы.

Партячэйка з свайго боку правяла 2 агульныя адчыненыя сходы па абгаварэньні пастаноў ЦК КП(б)Б і СНК БССР і крытыкі дзейнасьці апарату. Справа паляпшаецца, але ня досыць значна. Таму, што больш агульных разважаньняў, чым канкрэтных прапаноў і мерапрыемстваў.

Абязьлічку трэба зьнішчыць, але выжыць яе нельга з апарату, не перабудаваўшы ўсю яго работу зьверху да нізу. Не прыстасаваўшы гэты апарат для ўмоў рэканструкцыйнага перыяду і не арганізаваўшы яго рацыянальна—па апошняй тэхніцы. Рашуча ўзяўшыся за ліквідацыю абязьлічкі, трэба ўжыць рад мерапрыёмстваў рацыяналізатарскага парадку.

Праверка рацыяналізатарскай работы савецкіх устаноў, арганізаваная ЦКК НК-РСІ і рэдакцыяй газэты «Савецкая Беларусь», бязумоўна своечасова, вельмі патрэбна, і дасьць вялікую карысьць. Яна выкрые шмат недахопаў і пакажа канкрэтныя шляхі іх зьнішчэньня.

Да праверкі трэба шырока прыцягнуць студэнтаў, рацыяналізатарскага аддзяленьня інстытуту Саўбудаўніцтва, і ўсе лепшыя тэхнічныя сілы па пастаноўцы канцэлярскай справы. Партячэйкам і мясцкомам устаноў, патрэбна падаць гэтай праверцы сур'ёзнае значэньне і арганізаваць вакол яе ўсю грамадзкасьць. Беллеспрому і Лесбелу гэта зрабіць канешне трэба.

Т—ка.

Камсамол лесазаводу „Зорка“— у баку ад гаспадарча-палітычных кампаній

Да надыходзячай кампаніі ў перазаключэньні калдагавароў, камсамольскі калектыў лесаводу «Зорка», (Капцэвічы), яшчэ зусім ня рыхтуецца. На заводзе працуе 300 чал. моладзі, з якіх 15 проц. лічацца бронь-вучні.

Але гэта на паперы.

На справе палова вучняў нічому не навучаецца, выконваюць чорную работу, працуюць 2 зьмены падрад і 3-ю зьмену. Надзвычайна кепска абстаіць справа з прасоўваньнем ужо кваліфікаванай моладзі на вышэйшую працу.

Грайзен.

СТРАТЫ, ЯКІЯ НАЛІЧВАЮЦЬ МІЛЬЁНЫ

ДА СУДОВАЙ АДКАЗНАСЬЦІ ЗА РАЗБАЗАРВАНЬНЕ ДЗЯРЖАЎНЫХ СРОДКАЎ

Вывазка дроў і лесматэр'ялаў да чыгункі [illegible] найбольш вузкім месцам у рабоце Лесбелу. [illegible]

[illegible] Барысаве 8 р. 25 к. у дзень, а выпрацоўка яго — 3 р. 50 к. Такім чынам уласны транспарт Барысаўскага леспрамгасу ў 226 коняй, дае звыш 30 тыс. рублёў у месяц! Ня лепш і па другіх раёнах. Амаль у кожным леспрамгасе транспарт дае страту. Утрыманьне аднаго каня каштуе ад 5 да 15 руб., а выпрацоўка яго раўняецца 3—7 руб. у дзень. Да слова кажучы, сабекаштоўнасьць не рэгулюецца [illegible]

[illegible] трасты, і таму кожны леспрамгас вы[illegible] сярэднюю [illegible] каштоў- [illegible] 10 руб., [illegible] за 5 [illegible] коняй [illegible] мільёна [illegible]

не забывайце!) Але рэкордныя лічбы ў паўтары і сем мільёнаў, зас павінны турбаваць ці не? Згодзімся з вамі, што гэтыя лічбы вас ня турбуюць, Вы бяз умоўна турбуецеся, гэта так. Дык ў гэтым выпадку можна палепшыць справу, можна дабіцца таго, што-б леспрамгасы цалкам перавялі абоз на поўны гаспадарчы разрахунак? Бязумоўна можна гэтага дабіцца (і без суда, а калі ўжо заслугоўваюць некаторыя галавацяпы, дык і гэты спосаб прымяніць), і вельмі неабходна.

Трэба рашуча патрабаваць адказнасьці ад кіраўніцтва леспрамгасаў за работу транспарту. Ажыцьцявіўшы, поўнасьцю гаспадарчы разрахунак, скараціць абслугоўваемы пэрсанал абозу, ліквідаваць непатрэбных помаў і намаў у абозе.

Паставіць уласны транспарт у ўмовы кожнай станцыі пры леспрамгасе —прымяніўшы паміж імі дагаворныя пачаткі. Зараз-жа склікаць нараду ўсіх загадчыкаў абозу для больш шырокай прапрацоўкі арганізацыйных мерапрыемстваў. Хутчэй ўвесьці прагрэсыўна прэм'яльную аплату працы возчыкаў. Прымяніць усюды абслугоўваньне да казакоў двух падвод. Ажыцьцяўленьне гэтых мерапрыемстваў, бязумоўна, карэнным чынам зьменіць сучаснае становішча і дасьць эфэкт.

Зусім зразумела, што і ў гэтым пытаньні, пытаньні перабудовы работы лесбелаўскага транспарту (ад якога ў значнай ступені залежыць выкананьне пляпаў) павінны быць зацікаўлены усе раённыя кіраўнічыя арганізацыі і шырокія колы грамадзкасьці. Рай КК РСІ павінны удзяліць працы абозу большую долю ўвагі і ўзяць яго пад непасрэдны кантроль.!

К.

Абязьлічка—асноўная прычына прарыву

На лесазаводзе «Зорка»—Капцэвічы, [illegible]

[illegible] Кантралёр Пекрашэвіч (нам. дырэктара)—адказны за экспарт фанэры, прапускае паўфабрыкаты з грубымі дэфэктамі.

Паасобныя майстры, як Цецарук В., Чарапкевіч, Пронгак і інш. нядбайна адносяцца да гэтай справы.

Прамфінплян ня толькі не даведзен да рабочага, але ён не даведзен і да агрэгату, цэху. Процант браку павялічваецца.

Адсутнічае сувязь між цэхамі. Каля 60 прэсаў у запасе ляжыць матар'ялу ў лушчыльным цэху, бо прэсы не спраўляюцца іх даваць.

На фабрыцы расьце цякучасьць рабочай сілы таму, што існуе ўраўнілаўка ў зарплаце. Зусім дрэнна пастаўлена грамадзкае харчаваньне сталоўкі пры зав. «Зорка», не хапае абедаў, місак і інш., ствараюцца вялікія чаргі, а 3-я начная зьмена амаль што не абслугоўваецца сталоўкай. Ня ўсе рабочыя забясьпечаны кватэрамі.

Ударнік заводу «ДА» т. КАПЛАН

Збор рацыяналізатарскіх рабочых прапаноў не наладжаны. Была вылучана брыгада па праверцы і рэалізацыі рабочых прапаноў, але на гэтым справа спынілася. Слаба праводзіцца культурна-выхаваўчая праца сярод рабочых фабрыкі, большая палова рабочых з новага прыліву не ахоплена падпіскай на пазыку «3-ці рашаючы».

Хутчэйшая перабудова ўсёй сысэмы работы, згодна паказаньняў т. Сталіна дасьць магчымасьць ліквідаваць ганебны прарыў.

Зубасты.

Тысячы рублёў у сьмецьці

Беллеспром не разгарнуў ніякай работы па мабілізацыі ўнутраных рэсурсаў

Правільна арганізаваная справа мабілізацыі ўнутраных рэсурсаў на нашых прадпрыемствах дало-б шмат лішніх зваротных сродкаў і паслабіла-б напружанасьць у забесьпячэньні, абсталяваньнем і мэталямі, якая дае сябе востра адчуваць зараз.

Аднак да гэтага часу такая важная справа ў нас яшчэ не пастаўлена на належную вышыню. А калі па некаторых гаспадарчых аб'яднаньнях што небудзь і робіцца, дык вучоту гэтай працы у ВСНГБ няма. Кіраўніцтва прадпрыемствамі з боку апошняга не наглядаецца. І зусім зразумела, што некаторыя аб'яднаньні нічога ў гэтай галіне ня робяць.

Беллеспром нельга абвініць у бюракратызьме па даннай галіне работы. У яго не наглядаецца ніякай пасяджэньчаскай сумятні камісій па МУР і не пішацца адносна гэтага ніякіх цыркуляраў. Гэтая справа знаходзіцца проста ў занядадзе, і прадпрыемствы прадстаўлены волі сваёй сумленнасьці. Ніхто аб МУР не ўспамінае і ня цікавіцца.

Праўда, з пачатку году, па атрыманьні адпаведнай накачкі ад ВСНГБ камісія па МУР была складзена і... нават зьбіралася два разы на пасяджэньне. Прыблізна ў ліпені яна «скончалася ціхай сьмерцю», пакінуўшы пасьля сябе два пратаколы ў якіх запісана, што ніхто на пасяджаньне не зьяўляецца.

А пасьля рэарганізацыі, такія камісіі па новых трэстах яшчэ не нарадзіліся. У былой камісіі існаваў і спэцыяльны адказны выканаўца па мабілізацыі ўнутраных рэсурсаў, у задачу якога ўваходзіў сыстэматычны вучот і штодзённае кіраўніцтва прадпрыемствамі.

Т. Літвінаў (так прозьвішча адказнага выканаўцы) прасядзеўшы на гэтай справе 3 месяцы, напісаў 3 абежнікі аб прадстаўленьні розных зьвестак (і ні па адным з іх не атрымаў адказу), склаў плян здачы мэталлому, напісаў дырэктару рапарт аб зьняцьці з сябе адказнасьці за справу (у выніку таго, што былы старшыня камісіі ўнёс з сабою пры пераходзе на новую работу кіруючыя матар'ялы) і нікому не перадаўшы гэтай справы уехаў на 2 месяцы ў адпачынак.

Настойліва цяпер стукаюць у дзьверы Леспрома «бяспрытульныя» справы МУР, але на іх ніхто не зварочвае ўвагі Хіба-ж да таго цяпер—калі прарыў у газэтоўках). У Бярэзінскім леспрамгасе на 1 верасьня аказаўся запас у 25.000 тапароў, што забясьпечвае яго патрэбы прыблізна на 10 год. Леспрамгас крычаў, тэлеграфаваў—зазьміце тапары. Але іх кінуліся зьбіраць у кастрычніку, калі леспрамгас сам пастараўся... рэалізаваць іх вакольчнаму сялянству.

Пастанова СНК БССР ад 21 кастрычніка абавязвае Лесбел... «мабілізаваць усе віды ўнутраных рэсурсаў (лесасечныя інтрументы, уласны гужавы і мэханічны транспарт)». А на 1 лістапада ў Рэчыцкім леспрамгасе з 20 маторных піл работае толькі 5, а астатнія па «невядомых прычынах» не скарыстоўваюцца, спружынавыя пілы ляжаць на складах і не скарыстоўваюцца толькі таму, што іх ня выпрабаваўшы, прызналі «не рэнтабельнымі»... 6 трактароў ужо 3 месяцы рэмантыруюцца і не вядома калі пачнуць работаць. У той-жа Рэчыцы нельга арганізаваць базы па забесьпячэньні гаручым з-за таго, што дырэктар т. Карасік раздаў жалезныя бочкі розным арганізацыям.

Устаноўленай нормай выдаткаваньня лесасечных інструмантаў ніхто не прытрымліваецца. Леспрамгасы «са столі» даюць заяўкі н апатрэбнасьць інструмантаў бяз уліку фактычнай патрэбнасьці.

Асіпавіцкі Леспрамгас на 20 кастрычніка мае ў наяўнасьці 2937 штук папярэчных піл супроць патрэбнасьці ў 1148 штук, Заслаўскі леспрамгас, будучы забясьпечаны піламі цалкам просіць яшчэ 200 штук, Лепельскі леспрамгас пры наяўнасьці 1600 піл годных для работы, просіць яшчэ 900 штук, у той час калі яго норма на 4 квартал 384 шт., Вушацкі леспрамгас маючы ў наяўнасьці 219 піл просіць яшчэ 300 штук і т. д.

Гэта пры вострым недахваце прывялікай дыфіцытнасьці інструмантаў (большасьць іх замежныя) і пры вострай, сапраўднай патрэбе іншых прадпрыемстваў у інструмантах.

Нормаў пераходзячых запасаў па розных матар'ялах і вырабах па ўсім Беллеспроме ня ўстаноўлена. Цьвікі і жалеза выдаткоўваюцца таксама без усякіх нормаў. У выніку гэтага і атрымліваецца, што ў адным леспрамгасе, альбо заводзе ляжыць 2-3 месяцы па некалькі тон жалеза і па некалькі скрынак цьвікоў, а ў другім з-за адсутнасьці гэтых матар'ялаў застанаўліваецца будоўля, альбо пагрузка драўніны.

Калі добра пашукаць на заводзе Белдрэва дык можна знайсьці шмат розных прылад завадзкога абсталяваньня (трансмісіі, шківы, арматура) і цэлых машын, якія не скарыстоўваюцца па розных прычынах, але якія часткова можна было-б скарыстаць і на дробных заводах самога Лесбела.

Па леспрамгасам сотні тысяч кубамэтраў каштоўнай будаўнічай драўніны ляжыць ня вывезенай па некалькі год (па Барысаўскім больш каля 100 тыс. кубамэтраў), а яны зноў пачынаюць сячы, толькі таму, што патрэбны дровы з адыходаў.

Наогул кажучы з мабілізацыяй унутраных рэсурсаў па Беллеспрому, зусім не распачата.

Г. Г.

З лістоў рабселькораў

У Макрацкім сельсавеце (Чавускі раён) ляжаць грошы на пабудову Варварынскай сямігодкі. На гэту школу адпушчан матар'ял, большую частку пабудавалі, а потым работу спынілі.

Незакончаная школа так і стаіць пад адкрытым небам другі год. Трэба прыняць усе меры да таго, каб неадкладна ўзяцца за сканчэньне будаўніцтва школы. Дырэктывы партыі павінны быць выкананы.

Бачыўшы.

Вендарожская школа калгаснай моладзі (Магілеўшчына) мае 8 груп і працуе ў 5 клясных пакоях, два з іх прахадныя і заняткі ў іх праводзіць рэгулярна нельга. Адзін пакой можна было выкарыстаць пад клясу ці інтэрнат, але загадчык школы перадае яго для прыватнай кватэры.

Трэба неадкладна аслабаніць школьнае памяшканьне ад прыватнага жыхара і скарыстаць яго па прызначэньні.

М. Яр.

Школьныя будынкі Асьвейшчыны стаяць не падрыхтаванымі. Шыбы выбіты, печы разбураны. У клясах халодна і брудна.

У мінулым годзе дзякуючы такім нядбайным адносінам інспэктароў нарасьветы т. т. Шафранскага і Лукомскага цэлы рад школ быў на замку (Аўгулеўская, Савенкаўская і інш.).

Пры сучасным становішчы можа паўтарыцца леташняя гісторыя што пагражае зрыву пляну ўсенавучу:

Мы патрабуем ад Асьвейскага РВК неадкладна адрамантаваць школы і работу апошніх пусьціць на поўны ход.

Я. Лапкоўскі.

У Рудні-Альхоўцы, Уваравіцкі раён, Чабатовіцкага сельсавету, школа працуе ў 2 зьмены, што нельга прызнаць нармальным. Між тым, РВК замацаваў за гэтай школай два кулацкіх дамы, але яны скарыстоўваюцца сельсаветам для іншых мэт, няма таксама памяшканьняў для лікпунктаў, чаму і работа на апошніх па ўсім сельсавеце яшчэ не распачата.

Хто адкажа за зрыў навучальнага году?

Грак.

Жорсткую, марозную зіму 1930 году зьмяніла раптоўная цёплая вясна. На зьмену вясьне прышло лета. А там, журботная ,туманная і доўгая восень 1931 году... Многа ,як гаворыцца, вады ўцякло за гэтыя 9 з лішкам месяцаў...

З таго часу, калі тэхнік Бабруйскага камбінату Іван Іванавіч Кільчэўскі пабудаваў свой першы стандартны дом прайшло тасама 9 з лішнім месяцаў...

Час, бязумоўна, пасьпеў вывятрыць з памяці чытача прозьвішча тэхніка Кільчэўскага і наўрад-ці захаваліся ў памяці і справы гэтага пралетарскага спэцыяліста. Вернемся таму да гісторыі. Гісторыя кароткая.

Іван Іванавіч сканструяваў новы тып стандартнага драўлянага дому. Дом гэты ў параўнаньні з існуючымі сыстэмамі дае вялікую эканомію ў драўніне, тэрмінах зборкі і адрозьніваецца прастатою вытворчасьці і інш. і інш... Вось, здаецца, усё.:.

Не, трэба яшчэ дадаць, што на працягу 9 месяцаў праэкт Кільчэўскага нідзе не абгаварваўся, ня прыняты, не скарыстаны...

Цяпер можна працягваць.

Значыцца многа ўцякло вады...

За гэты час Кільчэўскі пабудаваў яшчэ 7 аднапавярховых дамоў сваёй канструкцыі «ІК-а-1» на камбінаце. За гэты час ён сканструяваў новы двухпавярховы дом «ІК-а-2», а ўсё-ж канструкцыя Кільчэўскага яшчэ не прынята.

Ці ведалі аб вынаходніцтве Кільчэўскага?

Ведалі. Ведалі ня толькі на камбінаце.

У свой час «Савецкая Беларусь» пісала аб Кільчэўскім так:

З дзікім раўнадушшам сустракаюць на камбінаце дом Кільчэўскага. Замест баракаў, замест тых-жа сумных, вялізарных баракаў на торфараспрацоўках, якія пасьля сканчэньня сэзону разьбіраюцца, дом Кільчэўскага мае поўнае права грамадзянства, яму яны павінны ўступіць месца.

— Дарогу дому Кільчэўскага».

Час праходзіў, вада цякла..., а дом Кільчэўскага ўсё-ж ня прызнаны.

Можа непераканаўчы былі довады, можа лічбы не зьдзіўлялі, не цікавілі каго трэба?

Гэтымі днямі мы, у рэдакцыі атрымалі вялікі пакет. У ім было усё аб доме Кільчэўскага, аб канструкцыях «ІК-а-1» і «ІК-а-2». Сёе-тое з гэтых табліц, чарцяжоў, плянаў, разьлікаў падамо тут. Па нашаму гэта можа і зьдзіўляць, бо лічбы гэтыя здольны даводзіць і гавораць самі за сябе.

Дык вось.

Стандартны дом Цэнтражылсаюзу выдаткоўвае на адзін кубічны мэтр жыльлёвай плошчы, 0,12 кубамэтраў драўніны. Дом «ІК-а» выдаткоўвае толькі 0,07 кубамэтраў. У 1931 годзе агульная кубатура стандартнага будаўніцтва па Саюзе складае 800.000 кубамэтраў. **Калі выходзіць з гэтай лічбы, дык эканомія ў матар'яле ад ужываньня дамоў сыстэмы «ІК-а» дасягне 21 мільёнаў руб.** Ня ўключаючы сюды эканоміі на рабсілу і абсталяваньне, якое дасягае ў доме «ІК-а» да 25 проц.

У 1932 годзе гэтая лічба—21 мільён павялічыцца таму, што будаўнічы плян у будучым годзе павялічыцца з 800.000 кубамэтраў да 3 з паловай мільёнаў і зразумела, эканомія вырастае ў чатыры разы.

Мы памятаем і тое, што дом «ІК-а» выбіраецца ня ў 30 дзён (канчатковы тэрмін зборкі, існуючых дагэтуль сыстэм), а ў 5 дзён. **Што калі кошт аднаго куб. мэтра будынку ў тых стандартных дамох, што вырабляе Бабруйскі камбінат абыходзіцца 14-16 руб., дык кошт аднаго кубамэтра дома «ІК-а» абыходзіцца ў 7 руб—7 р. 50 к.**

Ці зусім гэта пераконвае?

Для большай пераканаўчасьці мы можам дадаць вось што:

Дамы «ІК-а» можна вытвараць на любым лесапільным заводзе без дадатковага абсталяваньня. Дэталі не патрабуюць загатоўча-цесьлярных работ. Прастата канструкцыі—гэта дазваляе. **Дамы «ІК-а» маюць усяго 15 дэталяў, у той час, як у іншых сыстэмах колькасьць дэталяў даходзіць да 56.**

Вакзьня і дзьвярныя шчыты як выключэньне павінны вырабляцца на прадпрыемстве, якое мае сушыльную гаспадарку. Да такіх прадпрыемстваў

адносяцца Дрэваапрацоўчы камбінат у Бабруйску і Барысаве, завод «Дрэваапрацоўшчык» у Менску і сушыльная гаспадарка Гомельскага камбінату. Бракованыя дзьверы ад экспарту былі Кільчэўскім з посьпехам скарыстаны ў канструкцыі «ІК-а».

Адно вынаходніцтва цягне за сабой другое.

Кільчэўскаму з сваім калектывам рабочых удалося устанавіць нормы зборкі дому, па паасобных дэталях. Такім чынам, зборка зараз мае свой прамфінплян, якога раней нідзе ня было.

У простай круглай піле, з якой Кільчэўскі арудаў вытвараючы дэталі для свайго дому, рабочы заводу Лібшыц, унёс каштоўнае ўдасканаленьне. Ён прыстасаваў да варштату драўнянную раму пры дапамозе якой можна рабіць каля 20 розных рээьбаў дрэва.

Ці зусім гэта пераконвае?

Усеагульнае навучаньне ўведзена. Да 1-га Мая у БССР будзе ліквідавана няпісьменнасьць. Але ўсё-ж мы мяркуем што адміністрацыя Бабруйскага камбінату ўжо зараз у чатырох дзеяньнях арытмэтыкі разьбіраецца. Аднак, у нас глыбокае пераканаіньне, што справа тут не ў арытмэтыцы...

**

— Што вы, што вы. Мы не дазволім парушаць стандартаў!

— Але-ж гэта дзіка. Мая прапанова дае эканомію ў матар'яле і ў часе на...

— Які вы дзівак. Мы ня можам зьмяняць стандартаў, зразумелі. Гэта закон, закон.

У канец раззлаваны рабочы, які прапанаваў адміністрацыі ўнесьці зьмены ў дэталь стандартнага дому плюе і гаворыць ужо больш халодна:

— Закон, гаворыце... а ведаеце вы казку, што «дурням—закон ня пісан», —і выходзіць.

Абзываць адміністрацыю цэха стандартных дамоў дурнямі, па меншай меры нядрыстойна, але па сутнасьці акрамя гэтай крыўднай назвы, усё астатняе верна...

Дом Камісарава—узаконены, стандартны дом на Бабруйскім камбінаце, яўна стратны. Дэталі да яго маюць безьлічную колькасьць урубак, даюць вялікую колькасьць адыходаў. Разам з тым, адміністрацыя, вызвязаная дагаварам з Донбасжылбудам, нібы ня мае права ўносіць тыя ці іншыя рацыяналізатарскія зьмены. Такая закасьцянеласьць падарожвае кошт дамоў і разам з тым глушыць рабочую ініцыятыву.

Больш махровага кансэрватызму, галавацяпства і яўнай агіднасьці знайсьці цяжка.

А зараз уявеце сабе, што ў такім выпадку азначае пераход камбінату на другую сыстэму дамоў? Як-жа ў такім выпадку галавацяпы з камбінату могуць сустрэць канструкцыю «ІК-а»?

Пераход на новую сыстэму дамоў тут сустракаецца з жахам:

Вось яшчэ чаму на камбінаце да канструкцыі новых дамоў Кільчэўскага адносяцца кансэрватыўна.

Ня будзем ўтойваць праўды. На камбінаце з вялікай радасьцю прынялі дамы Кільчэўскага. Калі Іван Іванавіч пабудаваў першы дом для рабочых камбінату, дык дырэктар ледзь ня кінуўся на шыю канструктару.

— Дарагі Іван Іванавіч, міленькі, саколік, праз тыдзень прыяжджаюць да нас новыя рабочыя, зрабі калі ласка, яшчэ тры домікі...

Як бачыце інтарэс да дамоў «ІК-а» на камбінаце выявіўся і вельмі вялікі, але нажаль ён (гэты інтарэс) спажывецкі.

У мінулай карэспандэнцыі мы назвалі адносіны камбіната да канструкцыі «ІК-а»—апартуністычнымі. Зараз мы гэта можам паўтарыць і дадаць: в такім яўным апартунізмам, з такой дзікай кансэрватыўнасьцю і агіднасьцю, якое мяжуе са злачынствам, трэба скончыць раз назаўсёды.

**

Стандартныя дамы ў БССР будуюць:

Бабруйскі дрэваапрацоўчы камбінат.

Белжылсаюз.

ВСНХБ.

Белдзяржбуд.

Паасобныя будконы.

У СССР стандартныя дамы будуюць:

дзесяткі розных устаноў і арганізацый.

І кожнае будаўнічае аб'яднаньне мае свой стандарт, кожная арганізацыя хваліць сваю сыстэму, але ня кожная сыстэма добрая. Да гэтай пары мы не заняліся яшчэ вопытным будаўніцтвам стандартных дамоў ва ўсёй яго шырыні.

Нарвэскія прафэсары Бруге і Колбфлят правялі досыць цікавы вопыт будаўніцтва стандартных дамоў. Вопыты праводзіліся на працягу некалькіх год. Былі выпрабаваны 30 тыпаў розных дамоў. Лепшыя аказаліся дамы са шчытамі, якія маюць у сябе драўняныя аплікі, як цёплаправодны матар'ял (да рэчы дом «ІК-а» ацяпляецца на гэтым прынцыпе).

Пры вялікіх тэмпах нашага будаўніцтва, выяўленьне лепшага стандарту мае вялізарнае значэньне. Тэхнік Кільчэўскі пры апошнім наведваньні ім рэдакцыі паўтарыў свае мары аб стварэньні рэчаага конкурсу. Думка Кільчэўскага новая і цікавая.

Да гэтага часу мы ведаем конкурсы на лепшыя дамы—папяровыя. У рашэньні перавагі той ці іншай сыстэмы рашаючае слова маюць спэцыялісты і рэдка самі спажыўцы. Кільчэўскі прапануе наладзіць жывы конкурс. Ідэя жывога конкурса на лепшы стандартны дом заключаецца вось у чым:

На адным з вучасткаў буйнага будаўніцтва, дзе намечаны да пабудовы рабочы гарадок, узьвесьці дамы розных сыстэм. Дамы гэтыя пабудаваць пад наглядам журы. Само будаўніцтва павінна праходзіць пад вопытным кантролем у сэнсе хронометражу кожнага паасобку працэсу работы з тым, каб потым можна было-б даць заключэньне па кожным паасобным працэсе. У абгаварэньні перавагі той ці іншай сыстэмы прымаюць удзел таксама і экскурсаты рабочыя, самі жыхары заселеныя ў гэтых дамох і нарэшце на працягу зімы і лета праводзяцца навуковыя тэрмічныя досьледы цёплаправоднасьці самога матар'ялу ў пабудаваных ужо дамох.

Такім чынам, мы будзем мець магчымасьць больш-менш цьвёрда ўстанавіць перавагу і ўласьцівасьці той ці іншай канструкцыі.

Ідэя жывога конкурса, бязумоўна, цікавая і зусім ажыцьцяўляная.

Так ці інакш, але дому «ІК-а» трэба даць поўны ход. Мы яшчэ раз з усёй катэгарычнасьцю і настойлівасьцю гаворым:

— Дарогу дамам «ІК-а»!

Яны на гэта маюць права.

Б. Брадоцкі.

Цэх стандартных дамоў, Бабруйскага леса-Камбінату

Стварыць належныя ўмовы для работы вылучэнцаў

Да суровай адказнасьці тых, хто зьдзекавацца над вылучэнкай Бабіцкай

Партыйная арганізацыя і рабочы калектыў фабрыкі «Кастрычнік» вылучылі з сваіх радоў лепшую прыкладную работніцу з 19 гадовым вытворчым і 11 гадовым партыйным стажам т. Бабіцкую ў апарат Наркамснабу.

16 чэрвеня 1930 г. яна зьявілася па прызначэньні і прамадушна, па рабочаму, заявіла члену калегіі НКСнабу т. Зайцаву і сакратару ячэйкі КП(б)Б Пастыкову, што яшчэ недастаткова падрыхтавана, што ёй патрэбна будзе дапамога. На гэта тав. Зайцаў адказаў: «Тут ня школа і мы вам нічога ня зможам даць».

Адсюль і пачалося. Гэта было, як быццам, нейкай установкай, якая вызначала адносіны да работніцы-вылучэнкі. Тав. Бабіцкая «прыйшлася не да двара» ў Наркамснабе.

З самага пачатку адносіны да тав. Бабіцкай яўна агідныя. Яе перамяшчаюць з сэктару ў сэктар, з месца на месца, ад стала да стала. Яе работай ніхто не жадае кіраваць. Работы ёй не даюць па месяцох. Пачынаюць пасылаць у камандыроўкі, але паміж камандыроўкамі сядзець бяз справы.

З 9 сакавіка г.г. т. Бабіцкую назначаюць у сэктар харчаваньня, нібыта на сталую работу. Але кіраўнік гэтага сэктару тав. **Баркоўскі не зьвярнуў ніякай увагі, яе работай ня кіруе.** На просьбы тав. Бабіцкай дапамагчы ёй, навучыць яе, даваць ёй работу—тав. Баркоўскі адказвае толькі:

— Вучыць не магу. Трэба хварэць душой за справу.

Гэткія-ж адносіны тав. Бабіцкая сустрэла і з боку астатніх работнікаў, нават з боку партыйцаў, тав. **Розіна** і інш.

Толькі адзін чалавек знайшоўся, які ўвесь час дапамагае работніцы—вылучэнцы—гэта беспартыйная супрацоўніца **тав. Кальк.** Да яе зварочваецца тав. Бабіцкая. Усе астатнія работнікі тав. Бабіцкую ігнаруюць.

Склікаецца нарада па прамадзкім харчаваньні, да якога тав. Бабіцкая мае непасрэдныя адносіны,—яе на нараду не выклікаюць, а калі яна зьяўляецца, выпадкова аб гэтай нарадзе даведаўшыся, дык яе байкатуюць, дабіваюцца таго, каб яна вымушана была выйсьці.

Праводзіцца нарада ў ЦСПСБ па дзіцячаму харчаваньню, на якой тав. Бабіцкай, па яе пасадзе, нельга ня быць, не зноў не паведамляюць.

Складаюцца пляны па харчаваньні,—тав. Бабіцкую ад гэтага адхіляюць. Яна ня ведае плянаў і таму ня можа дастаткова добра разьбірацца ў пытаньні пры абсьледваньнях.

Тав. Бабіцкая сядзіць насупроць Баркоўскага. Шмат пытаньняў Баркоўскі вырашае, але ніводнага разу не прыцягвае да іх вырашэньня тав. Бабіцкую.

У той-жа час Баркоўскі шмат часу аддае новай супрацоўніцы Кагановіч;—ён імкнецца зрабіць з яе спэцыялістаа, вылучэнка-ж—работніца сядзіць бяз справы, бяз вучобы, без кіраўніцтва.

Больш году цягнецца гэтая гісторыя, гісторыя зьдзекаў над вылучэнкай.

Гавораць (Баркоўскі, Розін і інш.), што тав. Бабіцкая малапісьменная, што яна няздольна да работы, што яна не хварэе душой за справу.

Але ніхто не дае канкрэтных доказаў яе непрацаздольнасьці. Праўда, тав. Бабіцкая малапісьменная і яна абавязана сваю пісьменнасьць падвысіць, павінна займацца, але яна ня так няпісьменная, каб гаварыць, што яе нельга дапускаць да работы.

Аб тым, што тав. Бабіцкая можа працаваць гаворыць хоць-бы яе абсьледваньне забясьпечаньня і харчаваньня ў Бабруйску, дзе яна добра высьветліла становішча.

14 лістапада «па справе Бабіцкай» у НКСнабе адбылася пасяджаньне нейкай «сакрэтнай камісіі» у пакоі дзе працуе Баркоўскі. Камісія «засядала» пры зачыненых дзьвярох; супрацоўнік газэты **«Савецкая Беларусь»** доўга стукаў пакуль яго ўпусьцілі. Але і на гэту «камісію», якая была недаступна для савецкай грамадзкасьці,—ніхто нічога зразумелага, канкрэтнага не сказаў супроць тав. Бабіцкай.

Былі чутны тыя-ж словы аб «хваробе душой», аб малапісьменнасьці і г. д. **Ні Баркоўскі, ні Розін,** ні іншыя не маглі сказаць, што яны яе вучылі, што яны на справе далі магчымасьць ёй працаваць і выявіць сябе.

Гэтага дасьвесьці яны не маглі і ня могуць, бо яны больш году абураюча, няўважліва адносяцца да вылучэнкі, ігнаруюць, байкатуюць яе.

Справай тав. Бабіцкай павінны зацікавіцца належныя органы і ня толькі справай Бабіцкай, але і наогул работай вылучэнцаў у Наркамснабе, дзе іх маецца толькі 3, з якіх адзін перагружаны так, што ня можа справіцца з работай, а двое другіх—зусім бяз справы.

Парфенюк. Олесін.

Замест фельетону

ІНДЫК

Гэта быў звычайны індык. Тры месяцы таму назад спакойны хадзіў ён па прапойскіх агародах, важна вандраваў па вуліцах...

З ветлівасьцю адгукаўся на кожны чых—

Здраў жалам ваш дзіцтва!

Гэта было нязьменнае прывітаньне і адказнаму работніку каапэрацыі, і міліцыянэру, і проста жыхару.

Ня ведаў індык чыноў, як ня ведаў свайго лёсу. Даволі аднастайна цягнулася жыцьцё гэтай птушкі. Нават «падругі сэрдца» не прыпала на яго долю. Ніхто з жаночай пяшчотай не цягнуў мэлёдычна пад яго вухам—

— Плуут! плууут! плууут!

Таму, напэўна, і крыльлі яго не былі асабліва задрыпаны і твар яго са зморшчанаю кішкаю нагадваў чалавека, які пазбаўлен радасьцяў жыцьця. Таму, напэўна, быў асабліва задуменны небарака, калі яму траплялася ўходзіць ад «шуму гарадзкога» далёка ў коле і ціха назіраць як прырода спраўляе вясельле кожнай самай малай, самай няпрыкметнай жывой істоты.

Асаблівую зайдрасьць выклікаў у індыка певень.

— Бачыш гад чырціць крылом.— абурана разважаў ён...—Кожны-б чырціў, калі-б яму дзесяць жанок... У, мнагажонец, нібы тэй Міцько Саладухін, у якога амаль што ў кожным сельсавеце жонка.

Калі-ж певень насустрач сонцу, кветкам і курам пераможна лопаў крыльлямі і радасна крычаў сваё куку-рэку,—індык канчаткова выходзіў з сябе і задзірыста кідаў у бок хвастом.

Сволач! сволач! сволач!

І нават пачынаў з б нейкае нецэнзурнае слова...

І потым доўга маўчаў індык і нешта глыбока думаў...

Але-ж лёсу свайго ня выдумаў індык.

Можа ён і марыў падобна апухцінскаму індыку аб выкантнай пасадзе, чытай, славе...

Але

— «Судьба: его не возвела

В министры у царя Орла»...

Лёс яму вызначыў звычайны чалавек, прыказчык чыгунка-загатоўчага пункту, прапойскі жыхар Левін...

І трэба сказаць, ня дрэнны лёс.

Няпрыемным для індыка быў толькі пачатак, калі ён спыніўся ў грамадзе зьвязаных па нагах і крыльлях курэй.

Аднак худа не бывае без дабра і індык скора адшукаў прычыну каб заспакоіцца. Ён убачыў былога шчасьліўшчыка пеўня, зьвязанага і зьнядоленага...

— Нішто ня вечна пад луною,—падумаў індык і думка яго прывяла да вываду, што ўсё жыцьцё гэта рух, што рух кіруе жыцьцём, што ўсё павінна ісьці да лепшага...

... Птушка-загатоўчы пункт атрымаў нарад на адпраўку курэй, клапаціўся аб клетках і складаў накладныя...

— Што-ж будзе далей?—Ціха думаў індык, лежачы побач з рабой курыцай, адной з былых жонак «загатоўленага» пеўня.

Былі дастаўлены клеткі і неўзабаве... індык застаўся адзін...

Прыкашчык Левін накіраваўся да старшыні каапсаюзу, каб высьветліць —што-ж, сапраўды, рабіць з «загатоўленым» індыком.

— Па майму трэба накіраваць і індыка ў курынны адрас,—выказаўся Левін перад старшынёй каапсаюзу.

— Няма нараду на індыка, і таму гэтага рабіць нельга,—рэзка заявіў старшыня.

— Тады дазвольце мне яго зарэзаць, а грошы вярнуць...

— Што? — узлаваўся старшыня,— раз партыя і савецкая ўлада прапануе загатаўляць, дык трэба ня рэзаць, а загатаўляць.

Пры гэтым старшыня нават стукнуў кулаком па стале і гэтым самым паказаў на шкоднасьць і недапушчальнасьць падобных разважаньняў.

— Чакаць асобнага нарада на індыка. Сачыць, каб ён ня здох і ня страціў вагі... Прыкашчык Левін асабіста адказвае за цэласьць і жывую вагу індыка...—Такі загад даў старшыня каапсаюзу. Нечаканая, шырокая масьляніца пачалася для індыка. Два кілё аўса, па чатырыста грам проса і грачнёвых круп—вось рацыён, які быў вызначаны для індыка на суткі.

У асобнае памяшканьне быў пасаджан уласьнік неабдрыпаных крыльляў, шырокага як веер хваста і кішкі па носе...

Турботныя ночы пачаліся для прыкашчыка Левіна.

— Уй... Ён жа як хворы... Яму і кашу звары... Яго дванаццаць раз у суткі трэба карміць... Я яго восем разоў у дзень толькі ўзважваю, каб ня страціў вагі... Ён-то ён, а я напэўна зраблюся лягчэй гэтага індыка»...

Так скардзіцца прыказчык Левін сваім знаёмым.

А індык?

А дванаццатай гадзіне ўночы ў аднэй бялізьне выходзіць Левін праведаць індыка.

— І калі гэта скончыцца? Каб ты праваліўся!—лаецца Левін... А індык лічыць гэта прывітаньнем і громка адказвае—

— балды! балды! балды!

... Два цэнтнеры аўса зьеў індык за тры месяцы. Перапала на яго долю досыць грэчкі і проса. Нават тварагу пакаштаваў шчасьліўчык...

Многа турботных начэй прынёс ён прыказчыку Левіну і ўсёй сям'і.

— Хоць-бы ты зноў схадзіў да старшыні каапсаюзу,—раіць жонка Левіна.

— А што я яму скажу, калі ён зноў пачне пра «загад партыі і ўлады»?...

— Ты скажы яму, што па Прапойску ходзяць анэкдоты пра індыка-абмору, што настаўнікі, якія не атрымалі забесьпячэньня, ківаюць у бок каапсаюзу і таксама гавораць пра каапэрацыйных індыкоў.

— А можа сказаць яшчэ і сыну... Ён-жа працуе ў райкоме?—разводзіць рукамі зьбянтэжаны прыказчык...

— Не, не, не!—толькі ня сыну...

— Іду ў праўленьне!..

— Ну што ёсьць нарад на індыка? пытаецца Левін у старшыні праўленьня.

— Няма!

— Што-ж рабіць?

— А што ты зьесьці яго хочаш?.. Калі партыя і савецкая ўлада загадалі загатаўляць, дык трэба...

— Каб яго воўкі зьелі!—сярдзіта перарывае старшыню Левін. І сьлёзы капаюць з яго вачэй, пачырванелых ад бязсонных начэй.

Шчамель.

В. Ляхаў

ВОЛЬНЫЯ СРОДКІ НАСЕЛЬНІЦТВА НА СПРАВУ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА БУДАЎНІЦТВА

Бурныя тэмпы сацыялістычнага будаўніцтва, неабходнасьць падвядзеньня цьвёрдай фінансавай базы пад усе гаспадарчыя мерапрыемствы, намечаныя пяцігодкай, асабліва выпукла ставяць задачу ўпартай бальшавіцкай барацьбы за выкананьне фінпляну і ў прыватнасьці аднэй з асноўных частак яго — пляну мабілізацыі сродкаў.

«Сутнасьць бальшавіцкага наступу— у тым, каб мабілізаваць максымум сродкаў на справу фінансаваньня нашай індустрыі, на справу фінансаваньня нашых саўгасаў і калгасаў» (Сталін).

З асаблівай выразнасьцю неабходна ўсьвядоміць значэньне гэтых задач у даны момант — на парозе чацьвертага завяршальнага году пяцігодкі:

Рэальнасьць нашага фінансавага пляну, як і ўсяго пляну вялікіх работ, не падлягае ніякаму сумненьню і выкананьне яго **«залежыць цяпер выключна ад нас саміх, ад нашага ўменьня і нашага жаданьня выкарыстаць маючыя ў нас багацейшыя магчымасьці» (Сталін).**

Грашовыя даходы гораду і вёскі растуць з непамернай шпаркасьцю. Фонды заработку ў сувязі з пашырэньнем вытворчасьці і ростам будаўніцтва перавысілі ўсе плянавыя разьлікі. Даходы калгаснай вёскі як ад рэалізацыі сельска - гаспадарчых прадуктаў, так і асабліва ад промыслу і неземляробчых заработкаў значна вырасьлі. Яскравым падмацаваньнем гэтага мы бачым на рэалізацыі пазыкі «3-га рашаючага году пяцігодкі». Выпушчаная ўрадам у суме 1,6 млрд. р. пазыка была разьмеркована некалькі больш чымся ў месячны тэрмін з вялізарным перавышэньнем. У нас, у БССР, пазыка «3-га рашаючага году» рэалізавана сярод рабочых і служачых на 114,6 проц. і сярод калгасьнікаў на 97,9 проц.

Аднак, вялізарныя магчымасьці, якія ёсьць у нас, скарыстоўваюцца далёка ня ў поўнай меры. Да гэтага часу работа па мабілізацыі сродкаў, асабліва ў частцы добраахвотных плацяжоў і збораў у значнай колькасьці арганізацый, у цэлым радзе раёнаў праходзіць пад знакам апартуністычнага самацёку. Дагэтуль мы ня ўсюды змаглі ўзначаліць узрастаючую актыўнасьць рабочых і калгасных мас, ня ўсюды змаглі ўцягнуць іх у актыўную работу па выкананьні фінансавага пляну. **Мабілізацыя часова вольных сродкаў насельніцтва на сацыялістычнае будаўніцтва, у многіх раёнах, ня стала ў рад з важнейшымі, баявымі гаспадарча - палітычнымі мерапрыемствамі.**

Найбольш слабым вучасткам нашай работы, зьяўляюцца ўклады ў касы ашчаднасьці, квартальны плян па якіх на 10 лістапада выканан усяго толькі на 18,1 проц. У той час, як рад раёнаў змаглі дабіцца значных посьпехаў **(Мсьціскаўскі, Пухавіцкі, Сіроцінскі, Полацкі, Быхаўскі** і інш.) змаглі пературыць ашчадныя касы ў кашалёк рабочага і калгасьніка, якія праз яго пачалі праводзіць усе свае грашовыя апэрацыі, рад раёнаў ня толькі не змаглі ўцягнуць сродкаў насельніцтва ў ашчадныя касы, але і тыя, сродкі, якія былі ўжо сабраны раней згубілі. **(Бабруйскі, Гарадокскі, Ельскі, Лёзьнянскі, Кармянскі, Любанскі, Нараўлянскі, Рагачэўскі, Расонскі)** і гэта пры той умове, калі кастрычнік і лістапад месяц, зьяўляюцца месяцамі найбольш поўнага насычэньня вёскі грашыма, як за кошт рэалізацыі сельска - гаспадарчых прадуктаў, так і за кошт неземляробчых заработкаў.

Адсутнасьць арганізацыйна - масавай работы, наплявацельскія адносіны да абслугоўваньня ўкладчыкаў, слабае разгортваньне сеткі ашчадных кас, адсутнасьць гібкасьці і рухомасьці ашчаднага апарату, — вось па сутнасьці асноўныя прычыны ганебных вынікаў.

Яшчэ горш абстаіць справа з рэалізацыяй акцый Трактарацэнтру. Дзе, здавалася-б, як не на гэтым вучастку работы, можна было-б узначаліць рух мас за сацыялістычную перабудову сельскай гаспадаркі, за яе мэханізацыю і на гэтай аснове дамагчыся ня толькі выкананьня, але і перавыкананьня кантрольнага заданьня па разьмяшчэньні акцый. Рэалізацыя 13,6 пр. квартальнага пляну на 10 лістапада паказвае, што гэтая работа ў большасьці раёнаў таксама знаходзіцца ў загоне.

Рад раёнаў да сучаснага моманту рэалізавалі зусім нязначную колькасьць акцый **(Лоеўскі — 0,9 проц., Жлобінскі — 1,7 проц., Любаньскі— 1,8 проц., Асьвейскі—4,2 проц., Бярэзінскі—4,1 проц., Бягомльскі—5 проц.).** Адсутнасьць прадметнай агітацыі, адсутнасьць мабілізацыі ўвагі калгасьнікаў вакол будаўніцтва машынна-трактарных станцый, адсутнасьць арганізацыйна-масавай работы — прычыны правалу.

Аналёгічнае становішча мы маем таксама і па зборы паёў на вёсцы па лініі спажыўсыстэмы, якая свой квартальны плян выканала ўсяго толькі на 25 проц.

Мабілізацыя сродкаў насельніцтва на разьвіцьцё таваразвароту, на павялічэньне пакупніцкай здольнасьці спажыўтаварыстваў, а значыцца, на палепшаньне абслугоўваньня рабочых і калгасных мас, вызваленьне з каапэрацыйнага таваразвароту дзяржаўнага крэдыту — задача сур'ёзная і вялікая, над якой неабходна моцна па-сапраўднаму папрацаваць. Вялікія магчымасьці, якія ёсьць на гэтым вучастку работы таксама нескарыстаны як і ў частцы астатніх добраахвотных плацяжоў і збораў.

Няўменьне **па-новаму працаваць, па-новаму кіраваць»,** атрымала свой адбітак нават і на рэалізацыі пазыкі «3-га рашаючага году пяцігодкі». Паасобныя раёны, ня гледзячы на энтузіязм, з якім праходзіла падпіска на пазыку, усё-ж не змаглі поўнасьцю яе забясьпечыць, усё-ж не змаглі поўнасьцю забясьпечыць выкананьне кантрольных лічбаў, не змаглі замацаваць дасягнутых вынікаў.

Пры агульнай рэалізацыі пазыкі сярод рабочых і служачых на 114 проц., паасобныя раёны ня выканалі нават 100 проц. (Бабруйскі). Пры выкананьні па калгаснай сетцы ў сярэднім на 97,9 проц., ёсьць цэлы рад раёнаў, якія рэалізавалі пазыку сярод калгаснага сэктару ад 23,7 да 49,2 проц. **(Асьвейскі. Бешанковіцкі. Бягомльскі, Ельскі).** Мы ўжо не гаворым пра недацэнку рэалізацыі пазыкі сярод аднаасобніка — заўтрашняга калгасьніка. Пазыка па аднаасобным сэктары рэалізавана ўсяго толькі ў разьмеры 33,8 процантаў.

Недахопы ў гэтай галіне, апроч слабасьці арганізацыйна-масавай работы, неабходна аднесьці і на кошт адсутнасьці чоткасьці і шпаркасьці ў справе афармленьня падпіскі. у справе арганізацыі правільнага і своечасовага збору чарговых плацяжоў (напр. па калгасным сэктары: падпіска—98 процантаў афармлена—69 проц.). У выніку такой «работы» па асобных раёнах мы толькі па добраахвотных плацяжох за 4 дэкады 4-га кварталу недабралі значную суму.

Ясна, што так далей працаваць нельга. У канцы 3-га рашаючага году пяцігодкі Беларусь павінна і можа стаць у перадавыя шэрагі ня толькі па выкананьні агульнага пляну мабілізацыі сродкаў, але і таксама па выкананьні пляну мабілізацыі сродкаў па добраахвотных плацяжох і зборах.

Трэба моцна ўдарыць па недаацэнцы фінансавай работы па даным этапе сацыялістычнага будаўніцтва; трэба рашучым чынам павярнуць усе партыйныя, савецкія, прафэсыянальныя, камсамольскія і грамадзкія арганізацыі тварам да выкананьня фінансавага пляну, трэба арганізаваць шырокія рабочыя калгасныя масы і пры іх актыўнай дапамозе дамагчыся выкананьня пляну мабілізацыі сродкаў, выкананьня і перавыкананьня пляну добраахвотных плацяжоў і збораў.

Аршаншчына павінна дабіцца яшчэ большага зруху ў збожжазагатоўках

Ворша. (наш кар.). Першая дэкада лістапада дала значны зрух у збожжазагатоўках на Аршаншчыне. Калі на 1 лістапада гадавы плян збожжазагатовак быў выкананы ўсяго на 49 проц., дык на 10 лістапада процант выкананьня падвысіўся да 64,5. Аднак, як і раней у выкананьні загатоўчых плянаў калгасы значна адстаюць. Аднаасобны сэктар на 10 лістапада выканаў плян збожжазагатовак на 88,1 проц., калгасны на 48,8 проц. Цьвёрдыя заданьні кулацка-заможнымі гаспадаркамі выкананы на 45 проц., у той час, як на 20 кастрычніка было выканана толькі на 17 проц. (зрух ёсьць, але недастатковы).

Моцна ўдарыўшы па апартуністах, якія сваёй бязьдзейнасьцю спрыялі зьніжэньню тэмпаў збожжазагатовак і патуралі кулаку (старшыня райкалгассаюза Хадасевіч зьняты з працы, а Райснаб Бароўскі зьняты з працы і выключаны з партыі), райком партыі і райвыканком мабілізавалі рад адказных працаўнікоў і паслалі іх у сельсаветы на дапамогу апошнім у правядзеньні збожжазагатовак. Раённая газэта «Ленінскі прызыў» і райспажыўсаюз арганізавалі два грамадзкіх буксіры адсталых сельсаветаў перадавымі. Апрача гэтага, разам з райштабам чырвоных партызан, арганізавана пасылка брыгад чырвоных партызан у адсталыя сельсаветы на дапамогу ім у правядзеньні загатовак.

Дзякуючы гэтым мерапрыемствам перадавыя сельсаветы падыйшлі ўжо да выкананьня гадавога пляну збожжазагатовак: **Пішчалаўскі** сельсавет выканаў гадавы плян на 99,7 проц., **Клюкаўскі** на 97 проц., **Бразьдзечынскі**—на 92,9 проц., **Яромкаўскі** на 91,5 процантаў.

Значная частка сельсаветаў у тэрмін цалкам выканала заданьне па збожжазагатоўках, пры чым **Кудаеўскі сельсавет пры дапамозе брыгады чырвоных партызан ліквідаваў свае адставаньне ў загатоўках і дабіўся таго, што на працягу гэтай дэкады яго зьнялі з чорнай дошкі,** куды занесла за дрэннае выкананьне плянаў загатовак раённая газэта, (1 лістапада ён быў у ліку самых адсталых сельсаветаў у правядзеньні збожжазагатовак). Ліквідавалі свае адставаньні ў збожжазагатоўках **Шапкаўскі, Астапавіцкі** і іншыя сельсаветы.

Крапівенскі сельсавет таксама ўвесь час адставаў у збожжазагатоўчай кампаніі, але за апошнюю дэкаду значна падцягнуўся. У гэтым яму дапамог буксір перадавога Бразьдзенчынскага сельсавету.

Адставаньне калгаснага сэктару тлумачыцца тым, што сельсаветы і паасобныя партыйныя ячэйкі яшчэ не зьвярнулі належнай увагі на разгортваньне загатовак у калгасах. Гэтыя сельсаветы і партыйныя ячэйкі яшчэ не ліквідавалі шкоднай апартуністычнай думкі аб тым, што аб здачы збожжа калгасамі ня трэба клапаціцца, бо яны ўсё роўна здадуць яго, і таму па пытаньнях збожжазагатовак не праводзілі масавай работы сярод калгасьнікаў і мабілізавалі іх увагу на неабходнасьць хутчэйшага выкананьня плянавых заданьняў.

Гэтыя сельсаветы і партыйныя ячэйкі не далі належнага адпору кулацкім месьніцкім тэндэнцыям, якія яшчэ не ліквідаваны ў паасобных калгасах.

Напрыклад, калгас «Новае жыцьцё» Шапкаўскага сельсавету ўсё збожжа разьмеркаваў для сваіх патрэб і дзяржаве ня здаў нічога. І, гэта у той час, калі калгас мае лішкі збожжа, а таксама ёсьць лішкі і у асобных калгасьнікаў. Член сельсавета, які жыве тут-жа ў калгасе, нічога ня робіць у правядзеньні збожжазагатовак, не падштурхоўвае калгасьнікаў на выкананьне пляну.

Аднак, ня гледзячы на тое, што шмат сельсаветаў, у выніку шырока разгорнутай палітычна - масавай работы, дабіліся значнага зруху ў правядзеньні збожжазагатовак, частка адстаючых ліквідавалі свае адставаньні, паасобныя сельсаветы нічога не зрабілі для ўзмацненьня ходу збожжазагатовак. Да такіх сельсаветаў адносяцца: **Межаўскі,** які выканаў гадавы плян збожжазагатовак толькі на 31,5 проц., **Тумініцкі** на 42,8 проц. і **Баранскі—на 47,3 проц.**

Межаўскі сельсавет не дабіўся пералому ня гледзячы на рад папярэджаньняў з боку РК КП(б)Б, сельпарткому і бюро партячэйкі. Партыйнае кіраўніцтва Межаўскага сельсавету не забясьпечыла пасьпяховага выкананьня пляну збожжазагатовак і гэта кіраўніцтва трэба рашуча аздаравіць.

Ня выходзіць з глыбокага тылу і Баранскі сельсавет, які яшчэ ў пачатку кампаніі стаў ганебна адставаць. Апартуністычнае кіраўніцтва сельсавету самаўласна зьменшыла на 30 тон кантрольную лічбу па збожжазагатоўках, а ў часе давядзеньня плянаў да калгасаў і вёсак, асноўны цяжар загатовак ускладзены на калгасы.

Баранскі сельсавет да ўзмацненьня тэмпаў збожжазагатовак ніякіх мер ня прымае. Кулакі, да якіх давядзены цьвёрдыя заданьні, карыстаючыся апартуністычным «благадушшам» сельсавету, заданьняў ня выконваюць. Між тым, сельсавет «націскае на серадняков, да часткі якіх ён таксама, давёў цьвёрдыя заданьні. Так, сельсавет незаконна даў цьвёрдзе заданьне серадняку Жукоўскаму і калі той ня выканаў заданьня, аштрафаваў яго на 100 руб.

Партыйная ячэйка дрота - цьвіковага заводу «Чырвоны Кастрычнік», у правядзеньні збожжазагатовак зусім бязьдзейнічае. Між тым яна пры добрай пастаноўцы работы магла-б дабіцца поўнага выкананьня сельсаветам пляну збожжазагатовак. Партячэйка дрота - цьвіковага лічыць, што збожжазагатоўкі не яе справа.

Такія апартуністычныя адносіны паасобных партыйных ячэек, сельсаветаў і калгасаў Аршаншчыны да выкананьня плянаў збожжазагатовак павінны атрымаць рашучы адпор. Трэба яшчэ больш рашуча націснуць на кулака і прымусіць яго зараз-жа поўнасьцю выканаць цьвёрдыя заданьні па загатоўках. Скажэньні клясавай лініі ў правядзеньні загатоўчай кампаніі павінны быць зараз-жа выпрэўлены.

Вопыт і прыклады перадавых сельсаветаў у правядзеньні збожжазагатовак павінны быць падхоплены ўсімі сельсаветамі і калгасамі раёну. Трэба яшчэ больш разгарнуць практыку грамадзкага буксіра адстаючых.

Посьпехі першай дэкады лістапада трэба пашырыць і перанесьці на ўсе віды загатовак.

А. Кудрын.

АПАВЯШЧЭНЬНІ

ДОМ ПРАЦАСЬВЕТЫ.

17 лістапада а 7 гадзіне ўвечары, адбудзецца адчынены сход парткалектыву працасьветы.

Яўка партыйцаў і камсамольцаў абавязкова.

Запрашаюцца беспартыйныя.

Аддзел кадраў ЦК КП(б)Б просіць зьявіцца ў ЦК, пакой № 5 тав. Бразунскага Уладзімера Сяргеева, па датычнай вас справе.

ПАПРАЎКА.

У зьмену пастановы СНК БССР пра аднаўленьне ліквідаваных калгасаў, зьмешчанай у «Сав. Бел.» № 264, другі абзац першага артыкулу, трэба чытаць у наступнай рэдакцыі:

«Указаць старшыні Веткаўскага раённага Выканаўчага камітэту на дапушчаную ліквідацыю калгасаў на супроць выразным дырэктывам ураду па гэтым пытаньні».

Аказны рэдактар П. ШАСТАКОЎ.

Мясцком Трэсту Лесбел і Бюро ІТР з жалем паведамляюць аб несвоечасовай канчыне пасьля цяжкай хваробы спэцыяліста лесавода

тав. Казлоўскага, Івана Грыгоравіча

Вынас цела з новай клінікі БДУ ў 5 гадз. увеч. 17-XI 31 г.

У прэзыдыуме БАН

Гэтымі днямі адбылося чарговае пасяджаньне Прэзыдыуму Акадэміі Навук, прысьвечанае асноўнаму пытаньню, пытаньню працы Інстытуту Прамысловасьці ВСНГБ. Гэты Інстытут у сыстэме ўсёй навукова - дасьледчай працы ў БССР мае для нас надзвычайна вялікае значэньне. Сваёй навукова - дасьледчай працай ён павінен адыгрываць вялікую ролю ў будаўніцтве нашай прамысловасьці і ў далейшым яе разьвіцьці. Па дакладу тав. Слоніма было зроблена надзвычайна многа важнейшых прынцыповых заўваг, як аб працы Інстытуту ў бягучым 1931 годзе, аб яго тэматыцы, так і аб пэрспэктывах працы на 1932 год.

У асноўным думкі аб працы Інстытуту Прамысловасьці зводзіліся да наступнага. Падкрэсьлівалася, што Інстытут Прамысловасьці за апошні год мае значныя дасягненьні ў распрацоўцы шэрагу актуальных практычных пытаньняў і праблем, маючых вялізарнае значэньне для будаўніцтва нашай прамысловасьці. Сюды трэба аднесьці і такую працу Інстытуту, як распрацоўка пытаньня аб скарыстаньні кастрыцы для нашай папяровай прамысловасьці, пытаньні торфу, яго здабычы і выкарыстаньне для розных мэт будаўніцтва, скуранной прамысловасьці і гэтак далей. Але-ж разам з гэтымі дасягненьнямі Інстытут яшчэ мае надзвычайна: шмат недахопаў. Да гэтага часу Інстытут ня выпусьціў ніякай друкаванай прадукцыі, тэматыка самога пляну працы Інстытуту надзвычайна стракатая. У плян працы не ўвайшлі сынтэзуючыя тэмы. Інстытут не зьвязаўся з шырокімі працоўнымі масамі. Склад навуковых працаўнікоў Інстытуту па сваёй кваліфікацыі далёка яшчэ не дастатковы. Інстытут ня ўвязаў, як сьлед, сваёй працы з другімі адпаведнымі навуковымі ўстановамі ў БССР.

Прэзыдыум Акадэміі Навук пасьля абгаварэньня гэтага пытаньня, склаў камісію для распрацоўкі рэзолюцыі.

Па БССР

Загатоўкі малочных прадуктаў па Беларусі праходзяць зусім нездавальняюча. Гадавы плян выкананы ўсяго на 51 проц.

Адстаюць усе загатоўчыя арганізацыі, а асабліва фэрмы Белкаапсаюзу, Саюзмаслапром, Маслатрэст і інш., дзе процант выкананьня яшчэ ніжэйшы.

Такія недапушчальныя тэмпы загатовак тлумачацца выключна бязьдзейнасьцю і безадказнасьцю раду загатоўчых арганізацый, і адсутнасьцю ўсялякай барацьбы з кулацка - спажывецкімі настроямі ў паасобных калгасах.

Наркамснаб намеціў рад мерапрыемстваў па ўзмацненьні тэмпаў загатоўкі малочных прадуктаў. Усім загатоўчым арганізацыям дадзены пэўныя заданьні. Белкаапсаюзу прапанавана праверыць выкананьне кантрактантамі сваіх дагавароў па здачы малака і спагнаньня запазычанасьці. Адначасова павінны быць выкананы цьвёрдыя заданьні кулацка - заможнымі гаспадаркамі.

Наркамснаб абавязаў райснабы ўзяць пад асобы кантроль усю работу па загатоўках малочных прадуктаў.

За зрыў загатовак райснабы будуць адказваць нараўне з загатоўчымі арганізацыямі.

«ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» Пачатак а 6, 8 20; 10-30 Каса ад 4 г.	Гукавы фільм **Златыя горы** ў 8 частках
КІНО-ТЭАТ КУЛЬТУРА Пач. а 7. 8 45, 10-30. Каса ад 5 г.	**Вялікая бяда невялікай жанчыны** у 6 частках Звыш праграмы Электрозавод
КІНО ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ Пач. 3-30, 6, 7-30, 9 і 10-30 Каса ад 12 г.	Апошні фільм **Сусьветнае імя** Звыш праграмы кіно Нарыс № 59
КІНО ПРАЛЕТАРЫ Пачатак а 7 гадз.	Замежны фільм **„Одержимый"** у 6 част. Звыш праграмы Балхаш у 2 част.

ПОЛАЦКІМ ЦАГЕЛЬНЫМ ЗАВОДАМ

ПАТРЭБЕН

галоўны БУХГАЛЬТАР

АПЛАТА ПА ЗГОДЗЕ

Прадастаўляюцца камунальныя ўслугі

Жадаючых просім зьявіцца асабіста альбо накіраваць заяву.

Заводакіраўніцтва.

КІРАЎНІЦТВА АШЧАДКАСАМІ І ДЗЯРЖКРЭДЫТУ БССР

ДАВОДЗІЦЬ ДА АГУЛЬНАГА ВЕДАМА,

што **4 ТЫРАЖ ВЫЙГРЫШАЎ**

па пазыцы „Пяцігодка ў чатыры гады" і 3-й пазыкі Індустрыялізацыі АДБУДЗЕЦЦА

25-28 лістапада 1931 г. у гор. НОВА-СІБІРСКУ

У тыражы прымаюць удзел усе аблігацыі пазыкі „Пяцігодка ў чатыры гады" і 3-й пазыкі Індустрыялізацыі, за выключэньнем выйграных ужо раней

У ГЭТЫМ ТЫРАЖЫ БУДЗЕ РАЗЫГРАНА:

Па процантна-выйгрышнаму выпуску:			
19	выйгрышаў па	— —	5.000 руб.
380	„ „	— —	1.000 „
46 531	„ „	— —	200 „
Па беспроцантна выйгрышнаму выпуску:			
68	выйгрышаў па	— —	5.000 руб
680	„ „	— —	1 000 „
196 792	„ „	— —	200 „

А ўсяго па абодвым выпускам 244.470 выйгрышаў на агульную суму **50.159 600 рублёў.**

Па кожнаму выпуску як процантна-выйгрышнаму, так і беспроцантна-выйгрышнаму тыраж праводзіцца самастойна.

Афіцыйная табліца выйгрышаў будзе надрукавана ў газэце „Известия ЦИК СССР и ВЦИК".

Усе ўладальнікі, якія яшчэ не абмянялі сваіх аблігацый 1 і 2-й пазыкі індустрыялізацыі і пазыкі ўзмацненьня сялянскае гаспадаркі, павінны зараз-жа абмяняць гэтыя аблігацыі на пазыку „Пяцігодка ў 4 гады" да 25 лістапада 1931 г., каб удзельнічаць у тыражы выйгрышаў.

Адначасова даводзіцца да ведама адміністрацыі прадпрыемстваў і устаноў, аб неабходнасьці незатрымальна атрымаць у крэдытных установах належачыя аблігацыі 2-га выпуску „Пяцігодка ў 4 гады" і раздаць іх да тыражу на рукі падпісчыкам.

Начальнік кіраўніцтва ашчадкасамі і Дзяржкрэдыту БССР—ЗАХАРАВА.

Інспэктар па дзяржкрэдыту—ЛЬВОЎ.

17 лістапада г. г. роўна а 11-й гадзіне раніцы ў памяшканьні Народнага Камісарыяту Працы

СКЛІКАЕЦЦА НАРАДА

па пытаньні, аб ходзе забясьпечаньня лесанарыхтовак раб. гуж. сілай, арганізацыі працы і культурна-бытавога абслугоўваньня лесарабочых.

На нараду запрашаюцца прадстаўнікі:

1. Наркамасьветы, 2. НК Аховы Здароўя, 3. НК РСІ, 4. ЦП Саюзу лесадрэўрабочых, 5 Белкаапсаюзу, 6. Калгасцэнтру і прадстаўнікі газэт: „Зьвязда", „Савецкая Беларусь" і „Рабочий".

Акрамя гэтага павінны абавязкова зьявіцца прадстаўнікі:

Беллеспром, Лесбел, Белдрэў, леспрамгасы: Барысаўскі, Рэчыцкі, Бабруйскі і інспэктары працы: Барысаўскі, Рэчыцкі, Бабруйскі.

На нараду павінны зьявіцца без спазьненьня

Нам. Наркампрацы БССР ПУШЧЫН

Менгарком КП(б)Б і Райкалгассаюз 22-га лістапада г. г., а 10 гадз. раніцы (ў клюбе Менгарсавету)

СКЛІКАЮЦЬ КАНФЭРЭНЦЫЮ

калгасьніц, аднаасобніц-беднячак і серадьнячак Менскага раёну

Усім сэкратарам сельпарткомаў, старшыням сельсаветаў і калгасаў забясьпечыць своечасовую яўку дэлегатак на канфэрэнцыю.

ЗГУБЛЕНЫ:

Вайсковы білет выданы Мазырскім Акрваенкаматам на імя Герштэйна Я., кв. 1117-п.

Асабовая картка і асабовае пасьведчаньне выданае Вепрынскім сельсаветам, нараджэньня 1910 г. на імя Папчэнкі М. І., кв. 1118-п.

Вайсковы білет на імя Дрозскага Рыгора, кв. 1119-п.

Даведка аб працы на лікпункце выд. Хойніцкім РВК на імя Мешковай Д. Д.

Пашпарт выд. Хоцімскай міліцыяй на імя Малоўнава Я., кв. 1120-п.

Пашпарт выд. Хоцімскай міліцыяй на імя Макарэнкі З., кв. 1120-п.

Паявая кніжка выд. Хоцімскім райпо на імя Кожанкова, кв. 1120-п.

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: Менск, Плян Волі 17, першы пах. Тэлефоны: адказнага рэдактара 7-69, сакратара—4-78, сэктараў—6-15. Выдавецтва—2-44 Выпускаючага 12-65 (два званкі)

Падпісная плата: 1 месяц—1 руб. 3 м-цы—3 р., 6 м-цаў—6 р., 1 год—12 руб. Выходныя дні 5, 10, 15, 20, 25, 30.

Упаўнаваж. Галоўлітбела № А—2521.

Друкарня імя тав. СТАЛІНА.